

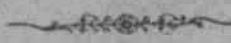
ΚΗΡΥΞ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

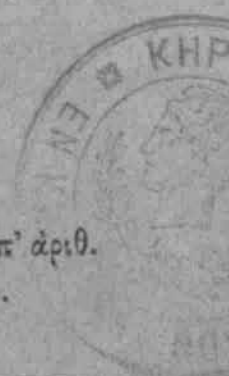
30

ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ

ΤΗ: ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ: ΠΟΛΛΩΝ ΛΟΓΙΩΝ.

Ἐγκρίσει τοῦ Ὑπουργείου τῆς Δημοσ. ἐκπαιδεύσεως, ὑπ' ἀριθ.
850, Ῥεβιούλ-έξβέλ 15, Δεκεμβρίου 20, 1884.

ΕΤΟΣ Α΄.

ΜΑΡΤΙΟΣ 1885.

ΤΕΥΧΟΣ Γ΄.

ΕΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΙ,

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ Α. ΚΟΡΟΜΠΛΑ ΚΑΙ ΥΙΟΥ.

(Ὁδὸς Παμπτοπαζάρου ἀριθ. 11).

1885.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ.

Ὁ Ἑρρίκος Ἴαινα. — Συνέχ. καὶ τέλος. — Ἐλευθέρα μετάφρ.
Δ. Γ. ΜΟΣΤΡΑΤΟΥ.

Περὶ τῶν αἰτίων τοῦ γέλωτος. — Ἐπίγραμμα Σ. Π. Π.

Ἐπιστημονικαὶ ἐκδρομαὶ κατὰ τὸ 1884. — Ἐκ τοῦ «Journal des Voyages», ὑπὸ Α. Χ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΥ.

Ἀρχαία καὶ νεωτέρα γραμματικὴ τέχνη. — Συνέχ. καὶ τέλος, ὑπὸ Γ. ΠΑΠΑΡΡΟΔΟΥ.

Ἡ γυνὴ ἐν Κοχιγιάνῃ. — Ἐκ τοῦ γαλλικοῦ. Ὑπὸ Π. Α. Δ. Μυθιστορία. — Ζηνοβία Γαλλιότη — Μετάφρ. Ι. ΡΟΙΖΟΥ.

Ποικίλα.

Ποιήσεις.

Τῆς ἐκδόσεως τοῦ περιοδικοῦ ἐπισταταὶ ἐπιτροπὴ, συγκειμένη ἐκ τῶν κ. κ. Σ. Π. ΠΡΙΝΤΙΖΗ, Α. ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ, Α. Χ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΥ, ΗΛ. ΒΑΣΣΑΜΑΚΗ καὶ Ι. ΡΟΙΖΟΥ.

Ἐπιστολαὶ τοῦ Ἑρρίκου Ἴαινα

Ἐν τῷ Ἐξωτερικῷ καὶ ταῖς Ἑπαρχίαις.

Ἐν Θεσσαλονίκῃ, Δημ. Βουλουσάπολιος καὶ Ἀποσώλης.

Ἐν Ἀδριανουπόλει, Σκαλλιέρης καὶ Ἀποσώλης.

Ἐν Σοφίᾳ Ἑπαρχ. Θωμᾶ.

ΚΗΡΥΞ

ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΚΑΤΑ ΜΗΝΑ ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ.

ΕΤΟΣ Α΄.

ΜΑΡΤΙΟΣ 1885.

ΤΕΥΧΟΣ Γ΄.

Ο ΕΡΡΙΚΟΣ ΙΑΙΝΕ

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Ἡ Γαλλία, ἀφορώσα εἰς τὴν ἀναντίρρητον τοῦ Ἑρρίκου Ἴαινα συγγραφικὴν ὑπεροχὴν, ταχέως ἐγκατέλειξεν αὐτὸν τοῖς ἐαυτῆς τέκνοις.

Μετὰ λύπης ὁμοῦ λέγομεν ὅτι τὴν παρά Γάλλοις ἐγγραφὴν αὐτοῦ ἴσως ὀφείλει τοῖς ἐλαττώμασι μᾶλλον ἢ ταῖς ἀρεταῖς τοῦ πνεύματος αὐτοῦ.

Ἡ ἀυθάδης αὐτοῦ ἀσέβεια κηδοκίμει καὶ ἐπευφημεῖτο.

— Εἶνε ἐράμιλλος τοῦ Βολταίρου! ἐφώνει τὸ ἠλίθιον πλῆθος τῶν ἀθρήσκων ἀστῶν, συμφρονῶν τοῖς ἡμιμαθέσι δοκησιόφοις, οἵτινες θεὸν ἔχουσι τὸν πατριάρχην τοῦ Φέρνεῦ, αἰεὶ δ' ἐπευφημοῦσιν ἀνοήτως, ὑποκριτικῶς καὶ ψευδῶς.

Ὁ Ἑρρίκος Ἴαινα, παράδοξον ἔχων τὴν εἰρωνευτικὴν δύναμιν, ὀνομάσθη τέκνον τοῦ ὀκτωκαιδεκάτου αἰῶνος. Ὅπλον ἐκλεκτὸν εἶχε τὴν εἰρηνεῖαν. Τὸ ὄπλον τοῦτο ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ φρίσσει, πέταται, ἀστράπτει καὶ πλήττει οὕτω γοργῶς, ὥστ' ἀδύνατον εἶνε νὰ ἴδῃς πῶθεν ἔρχεται ὁ ὀστὸς τοιούτων βελῶν, οὐδὲ κἂν σκίπτασαι πῶς νὰ προφυλαχθῆς.

Ἐνίοτε ἡ φράσις αὐτοῦ ὑψοῦται μέχρι νεφελῶν καὶ τολμᾷ νὰ ἐκρήγνυται κατὰ τοῦ οὐρανοῦ, βιαίως καὶ διαβολικῶς βλασφημοῦσα καὶ μακρὰν βίπτουσα τὴν θειώδη αὐτῆς ὕλην, ὡς μύδρος τοῦ Ῥουτζιέρη.

Ἄλλ' ἴσως νομίζεις ὅτι τὰ ἔργα τοῦ ποιητοῦ αὐστηρῶς ἀπαγορεύονται ἐν τοῖς πλείστοις τῶν Γερμανικῶν κρατῶν, ἐν τῇ προνοητικῇ ἐκείνῃ χώρᾳ, ἐνθα τὸ διανοητικὸν τελωνεῖον ταχέως φοβεῖται καὶ ταράσσεται. Οὐδὲν τοιοῦτο συμβαίνει.

Πάντες οἱ κάτοικοι τῆς ξανθῆς ἐκείνης Γερμανίας ἔχουσι προϊστορικὴν ἀκακίαν καὶ ἀθωότητα, οὐδ' ὑποπεύουσι κἀν τοὺς κινδύνους τῆς εἰρωνείας.

Πιστεύοντες μόνον εἰς τῶν πραγμάτων τὴν σοβαρότητα ὅταν λέγωνται σοβαρῶς, ἐν πλήρει ἀταραξίᾳ πίνουσι τὸ λεπτόν τοῦτο δηλητήριο.

Κατὰ τοὺς Γερμανοὺς, τὸ διεγείρον γέλωτα οὐδέποτε καθίσταται οὕτω καταστρεπτικόν, ὅσον τὸ διεγείρον ὀργὴν καὶ θυμόν.

Τῷ Ἑρρίκῳ Ἄινε συγχωροῦσι πάντα.

Αἱ μᾶλλον κατακριτέαι αὐτοῦ φράσεις καὶ τὰ μᾶλλον ταρχοποιὰ σκώμματα νομίζονται ὑπ' ἐκείνων ὡς ἀπλᾶ παίγνια πανουργίας, ὡς ἰδιοτροπία μαμμοθρέπτου παιδίου.

Ἠκούσαμεν ποτε Γερμανοῦ, λέγοντος:

— Τί κρίμα! Ἐὰν ἤθελε νὰ καταστῇ σπουδαῖος, πόσον μέγας ποιητὴς θὰ ἐγίνετο! . . .

Οὕτως ἄρα ἐρμηνεύονται πάντα.

Τὰ ποιήματα τοῦ Φράιλιγκρατ καὶ τοσοῦτων ἄλλων ἀπαγορεύονται ἐκείθεν τοῦ Ρήνου, τὰ δ' ἔργα τοῦ Ἑρρίκου Ἄινε ἐλευθέρως κυκλοφοροῦνται.

Ἡ τε ποίησις καὶ ὁ πεζὸς αὐτοῦ λόγος ἔχουσι ἐλεύθερον τὸ διαβατήριο, καίτοι περιλαμβάνουσι πλείστας ἀσεβεῖς φράσεις κατὰ τοῦ βασιλέως τῆς Πρωσίας, καὶ διηνεκεῖς σαρκασμοὺς κατὰ τοῦ βασιλέως τοῦ Ἀνωβέρου, γηραιοῦ καὶ φανατικοῦ συντηρητικοῦ, ἐμβάλλοντος κλύσματα εἰς τοὺς ἑαυτοῦ κύνας.

Τῇ 28 Ἰουλίου 1825 ὁ Ἑρρίκος Ἄινε ἀπηνήσατο τὸν Μωσαϊκὸν νόμον καὶ ἠσπάσατο τὴν αἵρεσιν τῶν διαμαρτυρομένων.

Καίπερ ἀδύνατος νὰ ἐρμηνευθῇ προσηκόντως ἡ παράδοξος αὕτη πράξις τοῦ ἀνδρός, εἶνε ὅμως ἀναμφίβητος.

Ἄλλὰ τί εἶνε ἡ ἐξωμοσία κατ' οὐσίαν; Διατύπωσις θρησκευτικῆς πίστεως.

Καὶ ὅμως παρὰ τῷ δηκτικῷ τούτῳ πυρρωνικῷ ἀνδρὶ, παρὰ τῷ ποιητῇ Ἄινε, οὐ ἡ μῦσα περιβάλλεται τὰ βολταιριακὰ βᾶκη, ἡ διατύπωσις θρησκευτικῆς πίστεως ἐράνη ἡμῖν παραδοξοτάτη ἀνωμαλία.

Ὁ Ἑρρίκος Ἄινε, ἐρωτώμενος διὰ τί ἠσπάσατο τὴν αἵρεσιν τῶν διαμαρτυρομένων, ἀπεκρίνατο:

— Τί νὰ εἶπω; Ἀφόρητον ἐνόμισα νὰ ἔχω τὴν αὐτὴν καὶ ὁ Ῥόττσιλδ θρησκείαν, μὴ ὡν ἄμα πλούσιος ὡς ἐκεῖνος. Ἄλλ' ἵνα γείνω πλούσιος, εἶδει νὰ γείνω πτωχὸς τῷ πνεύματι, τοῦτο δὲ ἦτο ἀδύνατον.

Καὶ οὕτω δι' εὐρυῶν λόγων ἀπέφυγε πᾶσαν περαιτέρω ἐξήγησιν.

Ὁ πυρρωνικὸς οὗτος ποιητὴς διηνεκῶς ἐνέπαιζε τοὺς πάντας καὶ τὰ πάντα. Οὐτ' ἰδέα τις, οὐτ' αἰσθημα, οὐτε πίστις ἠδυνήθησάν ποτε νὰ διεγείρωσι τὸν ἐνθουσιασμόν αὐτοῦ. Ἐσκώψε καὶ τέχνην καὶ πατρίδα καὶ φύσιν καὶ φιλίαν καὶ ἔρωτα καὶ ἑαυτόν.

Ἡ καλλιτεχνικὴ ιδιότητος αὐτοῦ εὐρυία, ἡ ἀλλόκοτος αὐτοῦ ὑποκειμενικότης, κατὰ τὴν γερμανίζουσαν φρασιολογίαν, οὐδενὸς ἐρείσατο.

Ἄλλ' ἐνίοτε ἀναχαιτίζονται οἱ ἐμπαιγμοὶ αὐτοῦ. Συγκινεῖται, κλαίει, ἐλκεί δὲ καὶ τὰ ὑμέτερα δάκρυα.

Αἶφνης ὅμως ἀνακρηχάζει ἐν τῇ ἀμέσῃ στροφῇ καὶ χλευάζει ὅσους ἐξέλαβεν ἠλιθίους.

Ἄλλὰ μήπως ἡ εὐαισθησία ἐκείνη ἦτο πλαστή; Ἐννοεῖται, ὡς αὐτὸς μετὰ κυνικῆς ἀθαδείας ἀνομολογεῖ.

Καὶ ὅμως μὴ πιστεύετε. Οὐδέποτε δύναται τις νὰ μιμηθῇ

τοιουτοτρόπως τὰς εὐγενεστάτας ψυχῆς καὶ καρδίας ἀρετάς. Καταγελά τῶν ἰδίων αὐτοῦ συγκινήσεων, διότι ὑπερnick ὁ ἀνεμνήνευτος δυασμὸς τῆς φύσεως αὐτοῦ. Καὶ σαρκάζων εἶνε εἰλικρινής, ὡς εἶνε καὶ θρηνῶν. Εἶνε συγγραφεὺς μᾶλλον ἀσύλληπτος ἢ ὁ Πρωτεύς.

Ἄπὸ τοῦ 1825 μέχρι τοῦ 1830 ὁ Ἑρρίκος Ἄινε ἀμοιβαδὸν κατόκησεν ἐν Ναουβούργῃ, Μονάχῳ καὶ Βερολίνῳ.

Οἱ περικλεέστατοι τῆς Γερμανίας ἄνδρες ἦσαν φίλοι αὐτοῦ, ἐν οἷς ὁ πρίγκιψ Πούγκλερ Μούσκαου, ὁ Λουδβιχ, ὁ Ἑγελ, ὁ Βέρνε, μέγας καὶ διάπυρος φιλόπατρις, πρὸς ὃν βραδύτερον θανασίμως ἤρισεν ὁ Ἄινε ὁ Φερδινάνδος Φράιλιγκρατ, ὁ Κάρολος Ἰμμερμαν, ὁ Χριστιανὸς Γραββέ, ὁ Φρειδερίκος Ἑβελ, καὶ ὁ κόμης Λουερσβέργ, ἑκατομμυριούχος λυρικός ποιητής, γνωστός τῇ ἐπωνυμίᾳ Ἀναστάσιος Γρόν.

Ἄλλὰ καὶ οἱ πολέμιοι, οὓς ἐπεσπᾶτο ἑαυτῷ, διὰ τῆς ἀνηλεοῦς σκωπτικῆς αὐτοῦ μούσης, ἦσαν οὐχ ἥττον πολυάριθμοι.

Οὔτε ὁ ποιητὴς Ἑρβεγ συνεχώρησέ ποτε αὐτῷ, οὔτε ὁ καθηγητὴς Μάσμαν, ὁ ἐκ Βερολίνου, «ὅστις καταφρονεῖ τοῦ σάπινος, πολυτελοῦς πράγματος τῆς νεωτέρας μυρεψικῆς».

Ἀπηνεῖς διώκται τοῦ Ἄινε ἦσαν ὁ Γουσταῦος Πρίτζερ, οὗ αἱ ποιήσεις εἶνε ὑπνωτικὸν ἐξάριτον Ῥάμνερ ὁ ἀσυνάρτητος, Κορνήλιος ὁ ζωγράφος, ὁ Φραγκίσκος Χόρν, ὁ βερολίνοιος θρησκομαντής ὁ Γιάν, ὃν ὁ Ἄινε καλεῖ «χυδαῖον ἐπαίτην», καὶ ἡ κυρία Πίρχ Πράίφερ.

Τούτοις προσθετέον καὶ τοὺς δύο μουσουργοὺς Φραγκίσκον Λίτζ καὶ Μάυερθερ, οὓς πάνυ ἀνευλαβῶς ἐς κόρακας πέμπει.

Ἄλλ' ὁ ἡμέτερος ἦρως ἤμιστα ἐρρόντιζε τοῦ κατὰ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ σωρευομένου μίσους τοσοῦτων ἐχθρῶν.

Ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις τοὺς πλάνητας αὐτοῦ ἐρεστίους Θεοὺς εἶχεν ἐν Ἀμβούργῳ, διενοεῖτο δὲ μόνον νὰ εὐαρεστῇ εἰς τὰς νεάνιδας, αἷς συνήντα ἐν τῷ ἐν Ἀμβούργῳ περιπάτῳ Jungfernsteeg, συγκειμένῳ μόνον ἐκ δεινδροστοιχίας φιλυρῶν, ἐνθεν μὲν ὑπ' οἰκιῶν περιβαλλομένης, ἐνθεν δ' ὑπὸ τῆς κοιλάδος τοῦ Ἄλστερ.

Ὁ Ἄινε περιπαθῶς ἠράσθη ἐργάτιδος, ἧς τὰ μὲν ἐνδύματα ἦσαν ἐξ ἀπλοῦ ἰνδικοῦ ὑφάσματος, ῥοδοχρόους ἔχοντος ῥαβδώσεις, τὸ δ' ὄνομα Ἐλοίζη.

Ἡ κομψὴ καὶ ζωηροτάτη κόρη συνετάρασσε τὴν κεφαλὴν τῶν μεγάλων ἐμπορικῶν πρακτόρων καὶ πλοιάρχων τοῦ Ἀμβούργου.

Ὁ Ἄινε βραδύτερον εὔρεν αὐτὴν βεβουλισμένην ἐν τοῖς ὀργίοις τῶν ναυτικῶν, ἐν τῷ καπνῷ τοῦ πούντης καὶ τῆς νικοτιανῆς, ἐν τῇ δίνῃ τοῦ χοροῦ καὶ τῆς ἀθλίας μουσικῆς τῶν χαμαιτυπείων.

Ὁ Ἑρρίκος Ἄινε, τὰ μάλιστα ἀναμιχθεὶς εἰς τὰ πολιτικά, ἠναγκάσθη νὰ διαβῇ τὸν πορθμὸν τῆς Μάγχης τῷ 1828.

Ἀκούσατε μεθ' ὀπόσης ἀληθείας καὶ τέχνης ἐξεικονίζει τὸν Βρεττανικὸν λαόν. Τὸ χρῶμα εἶνε ζωηρότατον καὶ ἡ ὁμοίότης τελειοτάτη.

«Εἶδον, λέγει, τὸ μόνον καταπληκτικὸν πρᾶγμα, ὅπερ ὁ κόσμος δύναται νὰ δείξῃ πρὸς τὸν ἐμβρόντητον ἄνθρωπον· εἶδον αὐτὸ καὶ εἰσέτι μ' ἐκπλήττει ἀδιακόπως ἐνώπιόν μου ὀρθοῦται πάντοτε τὸ ἐκ πλοίων δάσος ἐκεῖνο, ὅπερ διαρρέει ὁ ποταμὸς, ὁ διαταρασσόμενος ὑπὸ ζωσῶν ἀνθρωπίνων μορφῶν, ἐχουσῶν μυρία καὶ ποικίλα πάθη, φρικιώσας ἐπιθυμίας ἔρωτος, λιμοῦ καὶ μίσους Ἐνωῶ τὸ Λονδίνον. Μυθώδης ὄλβος καὶ ἀθλιότης, ὀρθοδοξία καὶ ἀπιστία, ἐλευθερία καὶ δουλεία, ὠμότης καὶ πραότης, εὐθύτης καὶ πανουργία, πᾶσαι αἱ ἀντιθέσεις, ἐμφανίζουσι τὰ μᾶλλον παράφορα αὐτῶν ἄκρα, ἐπὶ πᾶσι δ' ὁ φαιὸς καὶ ὀμιχλώδης οὐρανός, αἱ πανταχόθεν βομβοῦσαι μηχαναί, οἱ ἀριθμοί, τὸ ἀερίφως, αἱ θερμάστραι, αἱ καπνοδόχοι, αἱ γιγάντειοι ἐφημερίδες, αἱ τὸ πόρτερον φέρουσαι λάγνοι, τὰ κλεισμένα στόματα,» κτλ.

Ὁ Ἑρρίκος Ἄινε διέβη πάλιν τὴν Μάγχην.

Ἐν τῷ μεταξὺ μέγας κεραυνὸς ἐβρόντησεν ἐν τῷ πολιτικῷ οὐρανῷ, ἐφ' οὗ οἱ διπλωμάται οὐδὲν νέφος ἔβλεπον. Ὁ παρισιανὸς λαὸς ἐξεδίωξε Κάρολον τὸν Γ', ἡ δὲ Γαλλία ἀνεστατώθη.

Ἡ διαμονὴ τότε τοῦ Ἄινε ἐν Γερμανίᾳ, ὡς ἐκ τῶν ἀρχῶν καὶ ἰδεῶν αὐτοῦ, ἦτο ὅλως ἀδύνατος.

Ὅθεν ἀπεράσισε νὰ πορευθῆ εἰς Γαλλίαν, ἐνθα ὁ πρωσι- κὸς ἀετὸς οὐδόλως θὰ κατεδίωκεν αὐτόν.

Ὁ ἡμέτερος ποιητὴς συνήντησεν ἐν ξενοδοχείῳ ὁδοιπορικῷ ὑπαλλήλῳ οἰνεμπόρου, ὅστις ἐπατάχυνε τὸν πρὸς ἀπέλευσιν σκοπὸν τοῦ Ἄινε, διηγούμενος ὅτι οἱ Παρίσιοι, ἀφ' οὗτου ἤλ- θον αἱ *Τρεῖς ἡμέραι*, μετεβλήθη εἰς ἀληθῆ χώραν ὄλβου, ἥς οἱ κάτοικοι ἀπολαμβάνουσιν ἐν ἀνάσει ἀπὸ πρωΐας μέχρι ἐ- σπέρας καὶ ἀπὸ ἐσπέρας μέχρι πρωΐας.

Οὕτω, τῇ πρώτῃ Μαΐου 1831, ὁ Ἑρρίκος Ἄινε διέβη τὸν Ῥήνον, ἀρίκετο εἰς τὰ ὄρια καὶ ὑπερηφάνως ὠνόμασεν ἑαυτὸν ἐλεύθερον Πρωσσόν.

Μετὰ δύο ἡμέρας ἀφικνεῖται εἰς Παρισίους.

Ἄλλ' οὐπω ἐλάλει εὐχερῶς τὴν γαλλικὴν γλῶσσαν. Καθη- γητὴν ἔσχε μικρὰν τινα ἀνθοπώλιδα τῆς διόδου τῶν Πανορα- μάτων, μετ' αὐτῆς δ' ἔτρεχεν εἰς τὰ θεάτρα, ὁ δὲ ποιητὴς ἐν πᾶσιν εἶχεν ἐκαίτην ξεναγόν.

Τότε εἶδον πολλὰ καὶ τερπνὰ πράγματα.

Τὸν Δεζαζέ, τὴν δεσποινίδα Γεωργίαν, τὸν Ἀρνάλ, τὸν Βουρέ, τὸν Δεβυρώ, τὸν κολοσσιαῖον λέβητα ἐν τῷ μεγάρῳ τῶν ἀπομάχων, τὴν ἐν Μάργη ἔχουσαν τῶν πτωμάτων..... καὶ τὴν Γαλλικὴν ἀκαδημίαν!

« Ἡ Ἀκαδημία, λέγει, εἶνε ἄσυλον γηραιῶν παλιμπαί- δων φιλολόγων, φιλανθρωπικὸν ἴδρυμα, γνωστὸν καὶ τοῖς Ἰν- δοῖς, οἵτινες κτίζουσι νοσοκομεῖα χάριν τῶν γηραιῶν καὶ ἀ- σθενῶν πιθήκων». Ἐπισκέψατο δὲ καὶ τὴν Γερουσίαν...

« Εἶνε νεκρόπολις, περιέχουσα πλήρη συλλογὴν πασῶν τῶν τῆς ἐπιπορίας μουμιῶν, οὕτω τεχνιέντως τεταριχευμένων, ὥς- τε φαίνονται ἔτι ἐπὶ τῶν προσώπων αὐτῶν πᾶσαι αἱ ψευδορ- κίαι, ἃς ἐποίησαντο χάριν πασῶν τῶν ἐν Γαλλίᾳ φαραωντι- κῶν δυναστειῶν ».

Ἄλλ' ἐμπαίζων τοὺς γαλλικοὺς θεσμοὺς οὐδὲ τῶν Γάλλων κατὰ τι φεῖδεται.

Κατὰ τοὺς λόγους τοῦ κακεντρεχοῦς τούτου ποιητοῦ, ἡ κυρία Ῥεκαμιέ εἶνε «περίφημος καλλονὴ τῶν μεροβιγγιανῶν χρόνων, ὑπερβολικὴ ἐστίας παρθένος, πανταχοῦ μεθ' ἑαυτῆς ἔχουσα, ὡς συστατικὴν γράμμα, τὸν ἀγαθὸν καὶ ἐξαιρετὸν ἐ- κείνον Βαλλάγγιον, ὃν πάντες ἐπαινοῦσι καὶ οὐδεὶς ἀναγι- νώσκει ».

Ὁ Ἑρρίκος Ἄινε ἐλυπεῖτο μὴ ἰδῶν τὸν Σατωβριάνδον, διότι ἐξ ἄπαντος θὰ διεσκέδαζε πολὺ, βλέπων τὸν ἄνδρα τοῦτον.

Κατὰ τὸν Ἄινε, καὶ ὁ Βιλλεμαῖνος εἶνε « ἀμαθὴς ῥήτωρ, κοῦρος λόγιος, πεπασμένος τῇ κόνει τῶν πατέρων τῆς ἐκκλη- σίας καὶ ἔχων μὲν τινα ὀσμὴν θρησκευτικῆς πολυμαθείας, ἀλλ' οὐχ ἦττον καὶ πόρρωθεν ὄζων βολταιρικῆς ἀπιστίας ».

Ὁ Ἄινε εἶνε τόσον ἀνευλαβὴς, ὥστε λέγει ὅτι καὶ ὁ συγ- γραφεὺς τῆς *Ἱστορίας τοῦ Κρομβέλλου* ἄπαξ μόνον τοῦ ἐ- νιαυτοῦ νίπτεται τὰς χεῖρας, τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν ἀ- πόκρυων, ἵνα προσποιηθῆ.

Ὁ ἡμέτερος ποιητὴς παρέστη καὶ ἐν τοῖς κηρύγμασι τῶν ἐν τῇ ἰδίῳ Ταιτβοῦ ὀπαδῶν τοῦ Σινισιμών, ἰσως δὲ πρῶτος αὐτὸς δικαίως ἐνέπαιξε τοὺς ἀστειοὺς ἐκείνους ἀποστόλους, οἵ- τινες ἤθελον μὲν νὰ ἐπαναγάγωσιν ἐπὶ γῆς τὸν χρυσοῦν αἰῶ- να, ἠρκέσθησαν ὁμως διαδόντες τὸν ἀργυροῦν τοὺς ψευδεῖς ἐκείνους μάρτυρας, οἵτινες οὐκέτι φέρουσι τὸν σταυρόν, ἐκτὸς τοῦ σταυροῦ τῆς λεγῶνος τῆς τιμῆς τοὺς ὑπερμάχους τῆς πλήρους ἐλευθερίας, σήμερον δὲ μεταβληθέντας εἰς συμβούλους τοῦ Κράτους, εἰς ὑπουργοὺς, ἢ εἰς διευθυντὰς σιδηροδρόμων.

Ἐνίοτε δ' ἡ τοῦ Ἄινε διανοητικὴ ἀνεξαρτησία ὑπαγορεύει αὐτῷ θαυμασίας κρίσεις. Ἴδου τί πρὸ ἡμῶν εἶπε περὶ τοῦ Λαμενναί.

« Ὁ Λαμενναί εἶνε φοβερὸς ἱερεὺς, ἐνῶν τὸν πολιτικὸν φα- νατισμὸν μετὰ τοῦ θρησκευτικοῦ καὶ παρέχων τὴν τελευταίαν καθιέρωσιν τῆ παγκοσμίου ἀταξίας ».

Ὁ ἡμέτερος ἤρωσ ἐπισκέψατο καὶ τὸ Πάνθειον.

Ἐκεῖθεν, βραχείας οὐσας τῆς ἀποστάσεως, ἐπορεύθη εἰς

Grande-Chaumière, ἔνθα οἱ νομικοὶ Κάτωνας καὶ οἱ ἐν τῇ ἰατρικῇ Βροῦτοι ἐξέχουσιν αὐτοσχεδιάζοντες τὰς μιμικὰς κινήσεις τοῦ μᾶλλον παραφόρου καγκάρ, μετὰ βραπτριῶν Σαμπρωνιῶν καὶ κεντητριῶν Πορκιῶν.

Ὁ πατὴρ Λαχέρ, διευθύνων τὸ ἴδρυμα, ἀναμνηστικῶς δικαίως τὸν Ἄινε τοῦ πατρὸς Λουσέν, διότι αἰείποτε ὀργίζεται.

Ἄλλ' ὅμως αἱ ἐν τῷ ἰδρύματι ἐκείνῳ εὐχερεῖς αὐταὶ σχέσεις καὶ τὰ ἐπικίνδυνα ἦθη οὐδόλως δυσαρεστοῦσι τῷ ἡμετέρῳ ποιητῇ.

Αὐτόθι ἐφιλιώθη μετὰ νεάνιδος ἡμιστά παρθενικῆς, τῆς δεσποινίδος Ἰωσφρίνης ἢ Φιρίνης, ὑπεραγαπώσης τοὺς Γερμανοὺς καὶ τὰ κροκώλια τῶν προβάτων.

Πρὸς τούτοις ἐνέστησαν αὐτὸν πρὸς κλεινόν τινα κύριον τοῦ τόπου ἐκείνου, « τὸν θεὸν τῶν αὐτόθι χορῶν », ὡς θὰ εἴλεγεν ὁ Βέστρις.

Ἄλλ' οἱ ποιηταὶ θαυμασίως πρὸς πάντα συμβιβάζονται, καὶ πρὸς αὐτὰς ἔτι τὰς προσκυνήσεις τοῦ Chicard.

Παρὰ τὴν σκανδαλώδη σχεδὸν διαγωγὴν αὐτοῦ, ὁ Ἑρρίκος οὐδέποτε ἀρῆκεν ἡσυχον τὴν ἑαυτοῦ γραφίδα. Ἐν βραχέϊ χρόνῳ οἱ ἡμεριδογράφοι σπεύσαντες προσεκύνησαν τὴν ἐξοχον αὐτοῦ διάνοιαν. Ὁ Βίκτωρ Βοαίνο, ἰδρυτὴς τῆς *Φιλολογικῆς Ἑυρώπης*, ᾗτήσατο παρὰ τοῦ Ἄινε ἄρθρα περὶ Γερμανίας, χάριν τοῦ εἰρημένου περιοδικοῦ.

Ὁ ποιητὴς πολλάκις προσκαλεῖτο εἰς τὴν τράπεζαν ἐκείνου, ὅστις συχνὰ πυκνὰ ἐπότιζε τὸ πνεῦμα αὐτοῦ δι' ἀρθόνων σπονδῶν.

Ἦτο θαυμάσιος ἀμριτρώων ὁ Βίκτωρ Βοαίνο, « καὶ διὰ τοῦτο, λέγει ἡμῖν ὁ Ἑρρίκος Ἄινε, ἐπέθηκε τοῖς μετόχοις τῆς ἡμεριδος αὐτοῦ ἑκατοντακισχίλια φράγκα, ὡς δαπάνη τῶν ἀναγκῶν τοῦ γραφείου ».

Ἐν τοῖς οἰκονομικοῖς σπανίως ὑπῆρχε ἐγκέφαλος πανουργότερος καὶ νοημονέστερος τοῦ Βίκτωρος, ἴσως δ' ἐξωμοιάθη αὐτῷ ἀλλ' οὐδέποτε καὶ ὑπέβη αὐτὸν ὁ Γερφιδίνος.

Ἐν πάσῃ νεῖα ἐπιχειρήσει, διασχεδιάζομένη ὑπὸ τοῦ Βίκτω-

ρος, ἐκερδαίνετο πάντοτε ἑκατομμύριον, οὐδέποτε ὀλιγώτερον, ἐνίοτε περισσότερον. Διὰ τοῦτο καὶ ἐπεκαλεῖτο *Κύριος ἑκατομμυριοῦχος*.

Ἄλλὰ καταστραφείσης τῆς *Φιλολογικῆς Ἑυρώπης*, ὁ περικλεῆς Βυλώξ, αἰείποτε ζητῶν τὰς ἀεργούσας γραφίδας, ἐκληρονόμησε τὴν τοῦ Ἄινε συνεργασίαν ἐν τῷ περιοδικῷ αὐτοῦ. Ὄθεν ἐδημοσίευσεν κατ' ἀποσπάσματα τὸ *Περὶ Γερμανίας* σύγγραμμα, εἰς δ' ὁ συγγραφεὺς ἔδωκεν ἐπίτηδες τὸ αὐτὸ καὶ ἡ κυρία Στάελ εἰς τὸ ἑαυτῆς ἔργον ὄνομα.

Ἐν τῷ συγγράμματι τούτῳ ὁ Ἄινε πρῶτος ἀπεκάλυψε τοῖς Γάλλοις ὅτι ἡ Γερμανικὴ φιλοσοφία οὐτ' εὐσέβειαν, οὔτε φόβον θεοῦ κηρύσσει, καὶ ὅτι τελευταία λέξις αὐτῆς, ὑπὸ τοῦ Φάνερβιχ λεχθεῖσα, εἶνε ἡ ἀθεΐα.

Αἱ ἀποκαλύψεις αὐταὶ τοὺς πάντας κατέπληξαν.

Ἔως τότε μυστήριον θρησκευτικὸν ἐνομίζετο ἡ ὀμιχλώδης τῶν πέραν τοῦ Ῥήνου φιλοσόφων διδασκαλία· ἀλλ' ἤδη ἡ πλάνη διελύετο, διότι ποιητῆς ὡς ὁ ἡμέτερος ἀνεφώνει·

« Οὐδέποτε ἠθέλησα νὰ πιστεύσω ὅτι ὁ θεὸς ἐγένετο ἄνθρωπος, ἐπίστευσα ὅμως ὅτε ἤκουσα τοῦ Ἐγγέλου, εἰπόντος ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶπε θεός ».

Ὁ Ἑρρίκος ἐποιεῖτό ποτε τῷ Ἐγγέλῳ παρατηρήσεις τινάς, ὑπερμαχοῦσας τῆς ἀθανασίας τῆς ψυχῆς.

— Ζητεῖς ποτε ἀμοιβὴν τινα, ψυχρῶς ὁ Ἐγγέλος ἀπεκρίνατο, μετὰ τῆς διακρινούσης αὐτὸν σατανικῆς περὶ τὰ περὰδοξα δυνάμειος, διότι περιέθαλψας τὴν μητέρα σου ἢ δὲν ἐδηλητηρίασας τὸν ἀδελφόν σου;

Ὁ Ἑρρίκος Ἄινε ἐπευφήμει τὰς ὀλεθρίας ταύτας διδασκαλίας, ἕως οὐ εἶδεν αὐτὰς καταλθούσας μέχρι τοῦ λαοῦ. Τὴν ἀθεΐαν ὑπελάμβανεν ὡς πρωτότυπον νεωτερισμὸν, ὡς διακριτικὸν γνώρισμα, ὡς φυσικὸν κόσμον εὐπαιδείτου ἀριστοκρατίας.

Καὶ ἕτεροι ὅμως, αὐτὸν μιμούμενοι, τὴν αὐθάδη ὑπερηφανίαν ὑποβάλλουσιν ὡς βᾶσιν τῶν ἀνοήτων αὐτῶν ἀρχῶν.

Ὅτε ὅμως ἤκουσε βᾶπτας καὶ ἀκέστορας, ἀρνούμενους τὸν

Θεόν, ἠσχύνθη ἔχων τοιούτους ὁμόφρονας καὶ ἐξ ἀηδίας ἐπαλι νδρόμησε.

Ἡ μετὰ τοῦ διαβοήτου Βάιτλιγγ (1), ἐν τῷ βιβλιοπωλείῳ Ἰουλίου Κάμπη, ἐν Ἀμβούργῳ, συνέντευξις αὐτοῦ ἰσως ἐγένετο αἰτία τῆς φιλοσοφικῆς αὐτοῦ μετατροπῆς.

Ὁ Βάιτλιγγ ἦτο βράπτης, ἦλθε δὲ πρὸς τὸν Ἑρρίκον Ἄινε, φορῶν τὸν πῖλον, καὶ ἔτεινεν οἰκείως τὴν χεῖρα τῷ ποιητῇ, ὡς πρὸς συνάδελφον, κηρύττοντα τὰς αὐτὰς ἀθέτους καὶ ὀλεθρίας τῇ κοινωνίᾳ ἀρχάς.

Ἡ φιλοτιμία τοῦ ποιητοῦ τὰ μάλιστα ἐτραυματίσθη καὶ ἐταπεινώθη ἐπὶ τοιοῦτῳ ὁμόφρονι.

Ἐν τῷ συνωμίλῳ, ὁ βράπτης, ἐπὶ σκίμποδος καθήμενος, ἐτριβέ τον ἀστράγαλον τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ κνήμης, ἣν εἶχε μετέωρον οὕτως, ὥστε τὸ γόνυ ἤγγιζεν εἰς τὸν πῶγονα.

— Διὰ τί τρέβασαι τόσον; ἠρώτησεν αὐτὸν ὁ Ἄινε, ἐξ ἀπεχθείας ἀποστραφείς.

— ὦ! Τίποτε! εἶπεν ὁ Βάιτλιγγ, ἀπραλλάκτως ὡς ὁ κύων τοῦ Λαφονταίνου· τὰ ἐν τοῖς ποσίν ἡμῶν δεσμά ἐν ταῖς εἰρκταῖς τῆς γερμανικῆς ὁμοσπονδίας,

αἰτία ἰσως εἶνε ἐκείνων, ἅπῃ βλέπεισιν....

Ὁ Ἑρρίκος τότε ἔπραξεν ὅπως ὁ λύκος· ἐρυγε φοβηθείς· εἰ δὲ καὶ νῦν ἔζη, ἰσως θὰ ἐρυγεν ἐτι δραμαίως.

Τὰ δεσμά τοῦ κλεινοῦ βράπτου αἴρνης ἐνέβαλον τὸν ποιητὴν εἰς παράδοξον πανικὸν φόβον, ἐσκέφατο λοιπὸν ὅτι ἀσυνεσία ἦτο νὰ μένῃ ἐν Γερμανίᾳ, ἔστω καὶ χάριν τέρψεως.

Ἀπὸ τοῦ 1835 ἐξωρίσθη ὑπὸ τῆς ὁμοσπονδίας, ὡς ὢν μέλος τῆς *Νέας Γερμανίας*. Τότε ἐν σπουδῇ διέβη πάλιν τὰ γαλλικὰ μεθόρια.

Ὡς πάντες ἐνθυμούμεθα ἐτι, ἡ ἀκριτοθυβία τοῦ Τασσερῶ ἐφάνησεν ὅτι ἀπὸ τοῦ 1836—1848 ὁ ἡμέτερος ποιητὴς

(1) Συγγραφεὺς τοῦ βιβλιαρίου Ἐγγυήσεις τῆς κοινωνίας, κατηχήσεις τῶν Γερμανῶν κοινοκτημόνων.

ἐδέχετο ἐκ τῶν μυστικῶν κεφαλαίων μηνιαίαν πεντακοσιόφραγκον συνδρομήν.

Μεγάλη ὑπῆρξεν ἡ πικρία, μεθ' ἧς ὁ γερμανικὸς δημοκρατικὸς τύπος ἐμέμφατο αὐτῷ μισθοφορίαν παρὰ τῆ ἀστυνομίᾳ τοῦ Λουδοβίκου Φιλίππου.

Καὶ ὁμοίως ἄλλως εἶχον τὰ πράγματα.

Ὁ Ἑρρίκος Ἄινε κακῶς ποιῶν ἐδέχετο ἀπόκρυφον μισθοφορίαν, μυστικὴν σύνταξιν· ἀλλ' ὁ ἀναγινώσκων τὰς πρὸς τὴν *Augsburger Zeitung* ἐπιστολάς αὐτοῦ (1), πείθεται ὅτι ἠδυνήθη νὰ κρίνῃ περὶ τῆς Γαλλικῆς κυβερνήσεως μετὰ πληρεστάτης καὶ ἀξιοπρεπεστάτης ἐλευθερίας φρονήματος.

Τὸν Θιέρσον, Γυιζῶτον καὶ Λουδοβίκον Φιλίππον περιγράφει ἐν πάσῃ ἀληθείᾳ. Ἄλλ' ὁμοίως ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ταύταις, αἰτινες πᾶσαι σχεδὸν εἶνε πολιτικαί, εὐρηται μωραὶ τινες κρίσεις, δίκην παρέργων κείμεναι, ἅς, πρὸς τιμὴν τοῦ συγγραφέως, ὄφειλον νὰ παλεῖψωσιν.

Ὁ ἀναγνώστης μαντεύει ὅτι ἐννοοῦμεν τὴν περὶ Βίκτωρος Οὐγῶ παράλογον τοῦ Ἄινε γνώμην.

«Ὁ Οὐγῶ, λέγει, ἔχει σκαιότητα ὀψιπλοῦτου ἢ ἀγρίου, γελοίου καθισταμένου διὰ ποικίλων κοσμημάτων, ὑπερφορτισμένου διὰ χρυσοῦ καὶ πολυτίμων λίθων, ἢ καὶ πάνυ ἀκαίρως μεταχειριζομένου αὐτά. Ἐνὶ λόγῳ πάντα παρὰ τῷ Οὐγῷ εἶνε παράλογος βαρβαρότης, κατάφωρος παραφρονία καὶ φρικώδης δυσμορφία.»

ὦ! Ταλαίπωρε Ἄινε! Ποῦ ἦτο ὁ νοῦς σου, ὅτ' ἔγραφες τὰς ἐνόχους ταύτας γραμμὰς; Πάντως ἔπασχε; τότε ἐφιάλτην ἢ δυσπεψίαν.

Ἄλλ' εἰς ἀντάλλαγμα ὁ ἡμέτερος ποιητὴς εἶνε πνευματωδέστατος ἐν οἷς περὶ καλλιτεχνῶν λέγει· ἢ περὶ τοῦ ἀνταγωνισμοῦ Σποντίνη καὶ Μάικερβερ ἀρήγησις εἶνε κομικωτάτη.

Πρὸς τούτοις ἐν ταῖς *Φλωρεντιακαῖς νυξίν* ἐξεικονίζει

(1) Αἱ ἐπιστολαὶ αὗται ἐξεδόθησαν καὶ γαλλιστί, ἐν ἐνὶ βιβλίῳ, ἐπιγραφομένῳ Λουδοβίκου.

τὸν Βελλίνην καὶ Παγανίνην. Αἱ δύο αὐταὶ εἰκόνες παραβαλλονται πρὸς τὰ κάλλιστα τῶν λυρικῶν αὐτοῦ ποιημάτων.

Ἐνωτέρω εἶπομεν ὅτι σφοδρὸν μῖσος αἰρῆνης διεδέξατο τὴν φιλίαν, ἣτις συνέδεε τὸν Ἄινε μετὰ τοῦ Λουδοβίκου Βέρνε. Ἡ φίλια ἐκείνη ἐρράγη ὑπὸ τινος διαφωνίας.

Ἐκάτερος εἶπε κατὰ τοῦ ἐτέρου ὅτι ἠδυνήθη, ὡς συνήθως γίνεται παρὰ τοῖς πεπαιδευμένοις. Ὁ Λουδοβίκος ἔγραψε βιβλίον τι περὶ τοῦ ἡμετέρου ἥρωος, οὗτος δὲ πάλιν ἐδημοσίευσεν κατὰ τοῦ Λουδοβίκου σάτυραν, ἧς πᾶσα γραμμὴ ἦτο πληγὴ.

Ἐν τῷ πολέμῳ τούτῳ ἔρρευσαν κύματα οὐχὶ αἵματος, ἀλλὰ μέλανος, ὅπερ ἐνίοτε εἶνε χεῖρον.

Κύριός τις Σ^{***}, προσβλήθεις ὡς σύζυγος ὑπὸ τινῶν ἀποκαλύψεων τοῦ ποιητοῦ, προὐκάλεσεν αὐτὸν εἰς μονομαχίαν. Οὐδεμίαν συμφωνίαν ὑπῆρξε δυνατή. Ὁ Ἑρρίκος, ὑποστὰς τὸ πῦρ τοῦ ἐχθροῦ αὐτοῦ, ἐπυροβόλησεν εἰς τὸν ἀέρα, ὃ δὲ κύριος Σ^{***} ἔτεινεν ἐκείνῳ τὴν χεῖρα, λέγων ὅτι ἡ τιμὴ αὐτοῦ ἔμενεν ἀπρόσβλητος.

Ἀποτέλεσμα τῆς μονομαχίας ταύτης ὑπῆρξεν ὁ γάμος τοῦ συγγραφέως τῶν *Ὀδοιπορικῶν εἰκόνων* μετ' εὐαισθήτου καὶ ἐρατεινῆς νεάνιδος, ἣτις ἀπὸ πολλοῦ χρόνου συνέζη αὐτῷ κατὰ πάντα ὡς νόμιμος γυνή.

Ὁ Ἑρρίκος, φοβηθεὶς μὴ φονευθῆ, ἠθέλησε νὰ καταλίπη αὐτῇ τὴν τῶν ἔργων αὐτοῦ κληρονομίαν, διὸ καὶ συναζεύχθη αὐτῇ τῇ πρώτῃ τῆς ἡμέρας, καθ' ἣν ἐμελλε νὰ μονομαχήσῃ (*).

Ἡ Μαθίλδη ἦτο πάγκαλος. Καίτοι ἡ εὐσαρκία κατεκυρίευσεν ἤδη τῶν θελγέτρων αὐτῆς, εἶχεν ὅμως στόμα ὠραίων καὶ ζωηρὰ βλέμματα, ἔτι δὲ καρδίαν χρηστήν, ἀλλὰ καὶ χαρακτηριστῆρα ἐπιπόλαιον.

Οὐδεμίαν ἀξίωσιν εἶχε σοφῆς γυναικός, οὐδ' ἀνέγνω ποτὲ σελίδα τῶν ἔργων τοῦ ἐαυτῆς συζύγου.

(*) Αἱ τῶν μαρτύρων διαπραγματεύσεις διήρκεσαν ἀκριβῶς ὅσον ἀπῆρτετο πρὸς δημοσίευσιν τῶν νομίμων διατοπώσεων.

Τότε ὁ Ἑρρίκος Ἄινε διεφρημίζετο ὡς ἀσπασάμενος τὰ τῆς παπικῆς ἐκκλησίας δόγματα, ἐδείκνυτο μάλιστα καὶ ὁ ναός, ἐνθα ἐπισήμως ἐξώμοσε. Πολλοὶ ἐβεβαίουν ὅτι εἶδον τὸν ποιητὴν ἐν τῷ Ἁγίῳ Σουλπικίῳ.

Καὶ ἦσαν μὲν ταῦτ' ἀληθῆ, ἀλλ' ὁ ποιητὴς διέβη τὸν οὐδὸν τοῦ ναοῦ, ἵνα δῶ τῷ πολιτικῷ αὐτοῦ γάμῳ τὴν θρησκευτικὴν καθιέρωσιν.

Τοῦτ' ἀπήτησεν ἡ Μαθίλδη, ἄτε τὸ γένος ἔλκουσα ἐξ αὐστηροῦ καθολικοῦ οἴκου.

Ὁ τῶν Παρισίων ἀρχιεπίσκοπος παρεχώρησε τὴν ἀδειαν ἐπὶ τῷ ῥητῷ ὄρω, ὅτι ὁ μέλλον σύζυγος θανέτρεφε τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν τῇ πίστει τῆς μητρὸς αὐτῶν.

Ὁ Ἑρρίκος Ἄινε ὑπέγραψεν ἄσμενος τὴν ὑποχρέωσιν ταύτην καὶ κατὰ πάντα θὰ ἐξεπλήρου αὐτήν, εἰ παρείχετο ἡ πρὸς τοῦτο εὐκαιρία.

«Ἄλλ' ἔστω ἡμῖν γνωστὸν, γράφει, ὅτι, μὴ αἰσθανόμενος ὅτι εἶχον κλησὶν νὰ καταστῶ πατήρ, ὅτε κατέθηκα τὸν κάλαμον μετὰ τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συμβολαίου, ἤκουσα κατ' ἐμαυτὸν καγγαζόντας τοὺς λόγους τῆς ὠραίας Νινῶν: «Τί ὠραῖον γραμματίον ἔχει ἡ Σάτρα!»

Κατ' ἐκείνον τὸν χρόνον τὰ πολιτικὰ πάθη ἦσαν ἤρεμα. Ὁ ποιητὴς παροδικῶς μετέβη εἰς Γερμανίαν, τὰ δὲ τῶν ἐκδρομῶν ἐκείνων ἀφηγήσατο ποιητικῶς ἅμα καὶ εὐτραπέλως ἐν τῷ κυνικωτάτῳ ἐκείνῳ συγγράμματι αὐτοῦ, ὅπερ ἐπιγράφεται **Γερμανία, διήγημα τῆς χθές.**

Ἀλλὰ τότε φοβερῶς ἐβλήθη ὑπ' ἀποπληξίας, μετὰ τινα οἰκογενειακὴν ἐριδα. Μόλις καὶ μετὰ βίαις ἐσώθη, σχεδὸν δ' ἀμέσως ἤσθετο τῶν πρώτων προσβολῶν τῆς δεινῆς ἐκείνης νόσου τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, ὑρ' ἧς βραδύτερον ἀπέθανε.

Αἱ εἰς τὰ ὄργανα αὐτοῦ ἐπελθοῦσαι ἀταξίαι ἦσαν κατ' ἀρχὰς οὐχὶ πολὺ ἐπικίνδυναι. Ὁ ἰατρός ἀπεφάνετο ὅτι ἡ εἰς τὰ ὕδατα Κωιτεραὶ μετάβασις ἠδύνατο νὰ νικήσῃ τὴν ἐκ τῆς ἐγκεφαλικῆς συμφορῆσεως ἐλαφρὰν παραλυσίαν.

Ὁ ἀσθενὴς ἀπῆλθεν εἰς τὰ Πυρηναια.

Ἐκεῖ συνέθετο τὸ Atta Troll καὶ ἐπανέκαμψε πολλῶ μᾶλλον πάσχων ἢ πρότερον.

Ἄλγεινὴ ἦτο ἡ ὄλη αὐτοῦ μεταβολή.

Ὁ Ἑρρίκος ἦτο ὠραίος καὶ ἐρατεινός. Εἶχε τὸ πρόσωπον ῥοδόχρουν καὶ εὐτραφές, ὡς τὸ πρόσωπον Ὀλυμπίου θεοῦ. Ἄφθονοι ξανθοὶ τρίχες ἐσκίαζον τὸ εὐρὺ αὐτοῦ μέτωπον, αἱ δὲ γυναῖκες θελκτικώτατα ἔλεγον τὸ βλέμμα καὶ τὸ μειδίαμα αὐτοῦ. Ὁ Ἑρρίκος ἐδέσμευε τὰς καρδίας ἀκαταμαχίτως. Ἦτο ἀληθῶς ποιητὴς τοῦ ἔρωτος.

Σήμερον μὲν ὑψοῦτο εἰς τὰ αἰθέρια τῶν πλατωνικῶν ἰδεῶν, αὐριον δ' ἐπλανᾶτο ἐν αὐτῷ τῷ παρτάρῳ τῶν γοήτων καὶ μάγων, ἐφαλλε δ' ὅτε μὲν ἐν ἀγνεῖα ἀγγέλων, ὅτε δ' ἐν λαγνεῖα σατύρων.

Ἄλλ' ἐμελλον νὰ μὴ ἐπανεέλθωσι ποτε οἱ τῶν ἐρώτων καὶ ἀσμάτων ἔξοχοι ἐκεῖνοι χρόνοι.

Ἐκ Πυρηναιῶν ἐπανελθὼν ὁ ποιητὴς, οὐδὲν ἔσωζεν ἐκ τοῦ τέως ἀνθρώπου αὐτοῦ προσώπου. Φόβον ἐνεποίει ἡ ὠχρότης καὶ ἰσχνότης αὐτοῦ. Θὰ ἔλεγες ὅτι ἦτο ἡ προσωπίς τοῦ Γερικῶ. Ἦ λιπόσαρκος αὐτοῦ μορφή ἔληγεν εἰς ὄξειαν καὶ ἀγρίαν γεναῖδα, πολλὰς ἔχουσαν τὰς λευκαζούσας τρίχας.

Ὅτ' ἐπορεύθη εἰς τοῦ Γωτιέρου, παλαιοῦ ἐν ὄργιοις συντρόφου, οὗτος οὐδόλως τὸν ποιητὴν ἀνεγνώρισε.

Ἐξήτησα ἐν τῇ μνήμῃ μου, λέγει ὁ συγγραφεὺς τῆς *Δεσποινίδος Μωπέρ*, τίς ἄρα ἦτο ὁ ἐωθινὸς ἐκεῖνος ξένος, ὁ ὀνομαστί προσαγορεύων με, τείνων δέ μοι καὶ τὴν χεῖρα, μετ' εἰλικρινείας παλαιοῦ φίλου. Ἄλλ' οὐδαμῶς κατώρθωσα νὰ δώσω ὄνομά τι εἰς τὴν οὕτω περπλλαγμένην μορφήν. Μετὰ βραχεῖαν ὁμῶς συνδιάλεξιν, εὐφρολογία τις τοῦ ἀγνώστου ἠνάγκασέ με νὰναφρονίσω.

«—Ἦ ὁ διάβολος εἶνε, ἢ ὁ Ἄινε!»

Ὁ δυστυχὴς ποιητὴς τέλεον ἤδη ἐστερεῖτο τοῦ δεξιοῦ ὀφθαλμοῦ, περιεφέρετο ὁμῶς μεθ' ἱκανῆς εὐχερείας. Καθ' ἑκάστην ἐκ τῆς ἐν ὁδῷ Ἰχθυοπώλιδος διαμονῆς αὐτοῦ ἐπορεύετο εἰς λέσχην τινὰ τῶν Βασιλικῶν ἀνακτόρων.

Ἡ κατοικία αὐτοῦ οὐδαμῶς εἶχε τὴν κατὰ συνθήκην λεγομένην καλλιτεχνικὴν σφραγίδα. Πάντα τὰ ἐν αὐτῇ ἦσαν συνήθη, οὐδὲν περιττὸν καὶ παιδαριῶδες κόσμημα ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ, ἀλλὰ μόνον ἐπιπλα ἐξ ἀνακαρδίου ξύλου. Οὐτ' εἰκόνας εἶχεν οὐτ' ἀγάλματα, ἐπὶ τινος δὲ τραπέζης, πρὸς τὸν τοῖχον, τεχνητὰ ἄνθη ἐμίγνυον τὰ χρώματα αὐτῶν ἐν ἀπλοῖς ἀγγείοις ἐκ πορσελάνης.

Ἐπίτηδες ἀπέφευγε πᾶν τὸ παράδοξον.

Πιστοὶ αὐτοῦ φίλοι καὶ σχεδὸν καθ' ἡμέραν αὐτὸν ἐπισκεπτόμενοι ἦσαν, ἐν ἄλλοις, ὁ Ἀλέξανδρος Βάιλ, ὁ Ἀλφρόνσος Ροαγέ, ἡ τούτου σύζυγος καὶ ἡ ἐρατεινὴ κυρία Α^{***}, παλαιὰ τῆς Ματθίλδης συμμαθήτρια, ἣν περιπαθῶς ἠγάπα ὁ ποιητὴς, καλῶν αὐτὴν *περσόφθαλμον Ἐλίζαν*.

Ἄλλὰ πρὸς ἀντιστάθμισμα ἐμίσει τὸν σύζυγον τῆς ἐρασμιωτάτης γυναικός.

Ὁ κύριος Α^{***}, ὅστις μετ' ὀλίγον ἐμελλε νὰ καταστῇ διευθυντὴς ἐνός τῶν πρώτων ἡμετέρων θεάτρων, ἦτο τότε ἀπλοῦς ἐμπορὸς νεωτερισμῶν τῆς ὁδοῦ Ἄντέν.

Ἦν πάντῃ ἀνάγωγος, ἀλλὰ καὶ σφόδρα ἐπηρεμένος, ὑπὲρ τὸ δέον ἠρέθιζε τὰ λεπτὰ νεῦρα τοῦ νοσοῦντος ποιητοῦ.

Κατὰ τὸ φθινόπωρον ὁ Ἑρρίκος ἔλινε εἰς Μομμορενσὺ μετεκόμενος τοὺς ἐρεστίους αὐτοῦ θεοῦ. Ἐκεῖσε ἐπορεύοντο κατὰ σμήνη πάντες οἱ φίλοι αὐτοῦ, ἵνα τέρπωσιν αὐτὸν κατὰ τὰς μεγάλας καὶ συνεχεῖς αὐτοῦ ὀδύνας.

Ὁ ἀσθενὴς ἡμῶν εἶχε μυρίους φίλους, ἐγίνωσκε δὲ περισσοτέρους.

Ὁ Ἑρρίκος ἔλινε, μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1848, ἀπελθὼν κατέκησεν ἐν τῇ Πύλῃ τῆς Ἰγυείας.

—Τοῦλάχιστον ἂς ἀνελάμβανον τὴν ἐμὴν! ἔλεγε θλιβερῶς μειδιῶν.

Ἐκεῖσε ὁ Γεράρδος Νερβάλ, ὁ λαμπρὸς καὶ ἐξαίρετος Γεράρδος, ἐπορεύετο πρὸς ἐπίσκεψιν τοῦ μονάζοντος ποιητοῦ καὶ συνειργάζετο ἐν ταῖς μεταφράσεσιν αὐτοῦ, ἐν ᾧ τὰ ἠλιθία πλήθη ἐφώνουν ὠρούμενα ἐν ταῖς ὁδοῖς.

«—Λύχνους! Λύχνους!!»

Ἡ ἀνάμνησις τοῦ ἀτυχοῦς ἐκείνου συνεργάτου ἐνέπνευσε τῷ ἥρωι ἡμῶν περιπαθεῖς λόγους ἐν τῷ προλόγῳ τῶν *Ποιημάτων καὶ μύθων*.

«Ἦτο μᾶλλον ψυχὴ ἢ ἄνθρωπος, λέγω δὲ ψυχὴ ἀγγέλου, καίτοι ἡ λέξις εἶνε κοινοτάτη. Ἡ ψυχὴ αὕτη ἦτο ὄντως περιπαθὴς καὶ ἐρατεινὴ. Εἶχε παιδικὴν εὐλικρίνειαν, λεπτότητα τῆς αἰδήμονος ἀκακίας, ἀκραν χρηστότητα, ἀγάπην πρὸς πάντας· οὐδένα ἐζηλοτύπει, οὐδέποτε· οὐδὲ μυῖαν ἠνώχλησε, ὕψου δὲ τοῦς ὤμους εἴ ποτε ἐδάκνετο καὶ ὑπὸ κυνός..... Δύστηνε νεί! εἶσαι ἄξιός τῶν ἐπὶ τοῦ τάφου σου λειβομένων δακρῶν, τὰ δ' ἐμὰ ἀδυνατῶ νάναστείλω, γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας.»

Ἡ Δημοκρατία ἔπαυσε τὴν τῷ Ἑρρίκῳ Ἄινε διδομένην σύνταξιν, μὴ τυχοῦσα παρά τῷ ποιητῇ διαπύρου θαυμαστοῦ.

Κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος ὁ Ἑρρίκος Ἄινε κατόκησεν ἐν τῇ ὁδῷ Ἀμστελδοάμου. Ἡ νόσος αὐτοῦ φρικωδῶς ἐκρατόνετο.

Ἡ Ἀφροδίτη εἶχε φονεύσει αὐτόν! Ἡ Ἀφροδίτη, *diva mater cupidinum*, ἀνηλεὲς θεά! Ἄλλ' εἶνε πρὸ πάντων ἀνηλεὲς ὁσάκις κατακυριεύει τοῦ ποιητοῦ, ἔχοντος ἐξαιρέτων τὴν εὐαισθησίαν καὶ κατατροχόμενον ὑπὸ τῆς φαντασίας.

Παρά τῷ Ἑρρίκῳ Ἄινε ὁ ἔριος ἦτο οὐχὶ παροδικὴ μέθη, οὐχὶ ἀπότομον ἄλμα εἰς τὴν ἀκολασίαν καὶ ἔπειτα ταχεῖα ἐπιστροφή, ἀλλὰ πάθος μέγα καὶ κραταῖόν, ἀνάπτων ἐν αὐτῷ πυρκαϊάν ἀπέραντον ὡς ἡ καρδία αὐτοῦ.

Ἐνθουσιῶν πρὸς τὸ γυναικεῖον κάλλος, ἀδύνατον ἦτο νὰ χαιρετίζῃ τὰς γυναῖκας πλατωνικῶς, ὁσάκις ἔβλεπεν αὐτάς ἐν τῷ βίῳ, ἀλλ' ὡς ὁ Πυγμαλίων ἐνεστερνίζετο τὸ ὑπὸ τοῦ θεοῦ ἐμψυχωθὲν ἀγάλμα καὶ ἐκράτει αὐτὸ παράφορος ἐν ταῖς ἐαυτοῦ ἀγκάλας.

Αὕτη ὑπῆρξεν ἡ αἰτία τῆς ἀπωλείας αὐτοῦ.

Οὐδέποτε μὲν εὐλικρινῶς αὐτὴν ὡμολόγησε, ἐνίστα ὁμως ἐξηλέγγετο, ὁσάκις ἐμεμφμοίρει.

Ἠκούσαμεν ποτε αὐτοῦ, λέγει ὁ Ἀλφρέδος Μάινερ, θλιβερῶς ἀναφωνοῦντος·

— ὦ! Αἱ γυναῖκες! Τὰ ἄνθη ταῦτα οὔτε τὸ καῦμα τοῦ ἡλίου οὔτε τὸ ψῦχος τῆς νυκτερινῆς δρόσου δύναται νάπομαράνῃ. Μυρίαί χρυσαλλίδες μεθύσκονται ἐν τῇ κάλυκι αὐτῶν, μὴ ἐλαττοῦσαι τὸ μύρον, μὴ ἀποσθεννύουσαι τὰ χρώματα αὐτῶν. Τὸ φθινόπωρον ἐρχεται, τὰ ἄνθη λάμπουσιν ἔτι, ἀλλ' οὐδεμία τῶν χρυσαλλίδων σώζεται!

Τὸ ἐν τῇ ὁδῷ Ἀμστελδοάμου δωμάτιον κατέλιπε καὶ ἐφ' ἀμάξης ἤχθη εἰς τὴν ὁδὸν Ματινιῶν, ἐν τοῖς Ἡλυσίσις πεδίοις. Αὐτοῦ κατόκησε τὸ ὕστατον. Ὁ τάλας Ἄινε ἦτο σχεδὸν τυφλός, πρὸς διασκέδασιν δὲ τῶν βασιάνων αὐτοῦ ἀνεγίνωσκον αὐτῷ μυθιστορίας. Οὐκέτι γράφων, ὑπηγόρευεν ἄλλοις (*il dictait*).

— Τί πράττει ὁ κύριός σου; ἠρώτων τὸν ὑπηρέτην οἱ περιέργοι τῆς συνοικίας

— Ὁ κύριός μου ἔγεινε *dictateur* (*δικτάτωρ*· κατὰ τὸν ἀμαθῆ ὑπηρέτην, ὑπαγορευτῆς), ἀπεκρίνετο ἀταράχως ὁ ὑπηρέτης.

Ἡ ἀπόκρισις αὕτη, ἀνακοινωθείσα τῷ Ἑρρίκῳ Ἄινε, διήγειρε τὸν ἀσθεστον αὐτοῦ γέλωτα ἐπὶ τῆς ἐπιόδου αὐτοῦ κλίνης.

Ὁ Βερανζέ ἐπεσκέψατό ποτε τὸν Ἑρρίκον Ἄινε.

Ἡ κυρία Α^{***} ἦτο παρά τὴν κλίνην τοῦ πάσχοντος. Καρεῖσα διότι ἐγνωρίσθη τῷ ἀθανάτῳ ἀτματογράφῳ, ἥανυ φιλαρέσκως ἔβλεπεν αὐτόν.

— Τῷ ὄντι, κύριε, ἔλεγεν αὐτῷ, εἶνε βέβαιον ὅτι ἄγετε τὸ ἐβδομηκοστὸν πέμπτον ἔτος; Μόλις φαίνεσθε πεντηκοντούτης.

— ὦ! Κυρία, ὑπέλαβεν ὁ Βερανζέ, θὰ πεισθῆτε εὐκόλως, ἐάν ἐπιτρέψητε νάποδείξω τὴν ἡλικίαν μου. Ὁ ἀγωνίων ποιητῆς ἐπιμύχθως ἀνηγέρθη τῆς κλίνης καὶ ἐρώνησε·

— Σιώπα, σεβάσμιε ἀχρεῖς!

Βαθμηδὸν ὁ Ἄινε ἀπεμονοῦτο. Οἱ Παρισιανοὶ περὶ πολλῶν σκέπτονται! Ὁ ποιητῆς τότε ἐξέχεε τὴν λύπην αὐτοῦ ἐν πικροτάταις ἀναφωνήσεσι.

— Ἐρχεται νὰ μεῖ ἴδρῃ, εἶπέ ποτε τῷ Βερλιόζ, εἰσερχομένῳ· εἶσαι πάντοτε πρωτότυπος! . . .

Ἡ ἀγωνία τοῦ Ἑρρίκου διήρκεσε πέντε ὄλα ἔτη, καθ' ἃ παρήγαγεν αὐθις δύο ἀπαράμιλλα ἀριστουργήματα, τὸν *Ρωμαντζέρου* καὶ τὸ *Βιβλίον τοῦ Λαζάρου*.

Λήγοντος τοῦ βίου αὐτοῦ προσεπάθησε νὰ ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν θρησκείαν καὶ εἶπε νάναγνωσθῇ αὐτῷ ἡ Γραφή.

— «Εἰς τὸ ἅγιον τοῦτο βιβλίον, λέγει ἐν τοῖς *Νεωτάτοις Λόγοις*, ὀφείλω τὴν ἀνάστασιν τῶν θρησκευτικῶν μου συναισθημάτων. Παράδοξον! Διελθὼν τόσα μωρὰ τοῦ βίου μου ἔτη ἐν πᾶσι τοῖς τῆς φιλοσοφίας καπηλικοῖς χοροῖς· παραδοθεὶς εἰς πάντα τὰ πνευματικὰ κυβιστήματα· χορεύσας καὶ πτερυγίσας μεθ' ἀπάντων τῶν συστημάτων, μηδὲν πληρῶσαν τὸν πόθον μου ἐν αὐτοῖς εὐρών, ὡς ἡ Μεσσαλίνα, ἣτις ἐξήρχετο τῶν νυκτίων αὐτῆς ὀργίων λεκηκουῖα, ἀλλὰ μὴ κεκορεσμένη, εὐρέθη ἀϊφνης, ὡς διὰ μαγείας, μετὰ πάντα τὰ ὄργια ἐκεῖνα, πλησίον τοῦ ἀγαθοῦ Τόμ, τοῦ εὐσεβοῦς Λιθίοπος, ἐμψυχούμενος δ' ὑφ' ὁμοίας θρησκευτικῆς θερμῆς, κλίνω γόνυ μετὰ τοῦ ἀγαθοῦ Λιθίοπος ἐνώπιον τῆς Βίβλου! . . . »

Καὶ ὁμως, φεῦ! πάλιν ἐπαιζεν ἐν τῷ οὐδῷ τῆς μετανοίας! Διὰ τοῦτο ἴσως οὐδαμῶς διέβη αὐτόν, τούλάχιστον ἐνόσῃ ἔβλεπον οἱ ἄνθρωποι.

Ἴσως ὁμως συνέβη ἄλλο τι πρὸ τῶν ὁμμάτων τοῦ Θεοῦ, τοῦ ἐτάζοντος καρδίας καὶ νεφρούς.

Τέλος ἡ εὐγενὴς διάνοια αὐτῆ ἐπαύσατο ζῶσα καὶ πάσχουσα. Ὁ Ἑρρίκος ἄινε ἀπηγόρευσε πᾶσαν εἰς αὐτόν ἐπικλήθειον πομπήν. Ἡ τελευταία αὐτοῦ θέλησις ἐτεπλήθη. Ἀλλ' ὁ ποιητὴς οὐδόλως ἀπηγόρευσε καὶ τοῖς φίλοις καὶ θαυμασταῖς αὐτοῦ νάποχαιρετίσωσιν αὐτόν τὸ ἔσχατον παρὰ τὸ χεῖλος τοῦ τάφου.

Καὶ ὁμως, διὰ τὸ ψῆχος, εὐαριθμότατοι συνώδευσαν αὐτῷ εἰς τὴν πόλιν τῆς ἀναπαύσεως! . . .

Ἐλευθέρῃ μεταφράσει.
Α. Γ. ΜΟΣΤΡΑΤΟΥ.

ΠΕΡΙ ΤΩΝ ΑΙΤΙΩΝ ΤΟΥ ΓΕΛΩΤΟΣ.

Ἀστρολόγος ἰταλός, ὀνόματι Λαμασκηνός, ἐδημοσίευσεν ἐν Ὁρλεάνῃ κατὰ τὸ 1662, μικρὰν διατριβήν, ἐν ἣ διέκρινε τὰς διαφόρους τῶν ἀνθρώπων ἰδιοσυγκρασίας κατὰ τὸν τρόπον τοῦ γέλωτος. Κατὰ τὴν ὄντως παράδοξον ἐν τῇ ἐποχῇ ἐκεῖνη πραγματείαν ταύτην, τὸ χέ χέ χέ ἴδιον εἶνε τῶν μελαγχολικῶν, τὸ χᾶ γᾶ χᾶ τῶν φλεγματικῶν, τὸ χᾶ χᾶ χᾶ τῶν χοληρικῶν καὶ τὸ χῶ χῶ χῶ τῶν αἱματώδους κράσεως.

Ὁμοία διατριβή, ἐκδοθεῖσα ἐν Παρισίοις, ἐν ἔτει 1768, ἐπιγράφεται, *Περὶ τῶν φυσικῶν καὶ ἠθικῶν αἰτιῶν τοῦ γέλωτος καὶ τῆς τέχνης τῆς διεγέρσεως αὐτοῦ*. Ἐν αὐτῇ ὁ συγγραφεὺς ἀρῆγεται ὅτι προσεκλήθη παρὰ φίλου εἰς γεῦμα, ἐν ᾧ μεταξὺ πολλῶν ἄλλων συνδαιτυμόνων, παρήσαν ὁ φιλόσοφος Montesquieu, ὁ Fontenelle καὶ ὁ Destouches.

Ἐκ περιστατικοῦ ὄλως ἀσημάντου ἐν τῷ γεύματι, σφοδρότατος κατέλαβε τοὺς πάντας γέλωτος καὶ μακρὰ τότε ἠγέρθη φιλονεικία περὶ τοῦ τίς ἢ αἰτία τοῦ γέλωτος, οἱ δὲ σπουδαῖοι ἄνδρες, οὗς ἀνωτέρω ἐμνημονεύσαμεν, ἤρξαντο μακρᾶς συζητήσεως καθ' ὅλην τὴν τάξιν καὶ τοὺς κανόνας τῆς διαλεκτικῆς.

Πρῶτος πάντων ὁμιλήτας ὁ Destouches, ἀνήρκεσε τὸν ὀρισμὸν τοῦ Ἀριστοτέλους, ὅτι τὸ γελοῖόν ἐστὶν αἰσχος ἄνευ λύπης, καὶ ἠγωνίσθη νάποδείξῃ ὅτι πηγὴ τοῦ γέλωτος ἡ χαρὰ μετὰ λόγου.

Ἀκολούθως ἔλαβε τὸν λόγον ὁ Fontenelle, ὅστις καὶ ἐπολέμησε τὴν γνώμην τοῦ προλαλήσαντος. Ἐάν, εἶπεν, ὁ γέλωτος ἦτο ἀναγκαστικὸν ἐπακολούθημα τῆς χαρᾶς, ἔπρεπε καὶ νά γεννᾶται μετ' αὐτῆς, ἐν ᾧ τοῦτο συμβαίνει οὐχὶ πάντοτε. Ἡ ὑπερβολὴ τῆς χαρᾶς θά προξένει καὶ ὑπερβολικὸν γέλωτα, ὅπερ οὐδόλως συμβαίνει· ἡ χαρὰ θά ἦτο μόνη αἰτία τοῦ γέλωτος, τοῦτο δ' οὐδ' αὐτός ὁ Destouches παραδέχεται. Κατόπιν τῶν συλλογισμῶν τούτων ὁ Fontenelle παρατηρεῖ

ὅτι ὑπάρχουσι περιστάσεις, καθ' ἃς ὁ γέλως οὐδὲν κοινὸν ἔχει μετὰ τοῦ λόγου καὶ ὅτι γελῶμεν ἀλογίστεως. Ἄφ' οὗ τέλος ἀπέκρουσε τὰ τοῦ ἀντιπάλου αὐτοῦ, ἀναφέρων καὶ τὴν συνήθειαν, καθ' ἣν γελῶμεν περὶ πραγμάτων, ἅτινα, λογικῶς ἐξεταζόμενα, εἶνε μᾶλλον ἀξία λύπης, ὅσον ἡ μέθη, ἡ βαρκοῖα, τὰ σωματικὰ ἐλαττώματα, αἱ ἀστοχίαι, αἱ πτώσεις, ἡ εὐήθεια κλπ., προὔτεινεν ἐτέραν γνώμην. Ὁ γέλως κατ' αὐτὸν οὐ μόνον δὲν εἶνε λελογισμένον τι, ἀλλὰ τούναντίον πρέπει νὰ χαρακτηρισθῆ ὡς *μανία τις παροδική*, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον σφοδρά. Διισχυρίζεσθαι, εἶπεν, ὅτι ὁ γέλως προέρχεται ἐκ χαρᾶς· ἀλλ' ἀφίνω σὲ νὰ κρίνης μόνος ἐὰν ἔχῃ ἐλαχίστην πρὸς αὐτὴν ὁμοιότητα· καὶ ἐνταῦθα περιέγραψε τὴν εἰκόνα τοῦ γελῶντος ἀνθρώπου, ζωγραφήσας λεπτομερῶς παραδόξους μεταβολάς, ἃς ὑφίσταται τὸ πρόσωπον, παραστήσας τὰς ἐσωτερικὰς τῶν ὀργάνων παθήσεις καὶ τὴν τοῦ ὄλου σώματος ταραχὴν, ἥτις, ἐνίοτε ὑπέριμετρος οὔσα, ἐνεργεῖ ὡς δηλητήριον ἐπὶ τοῦ σώματος, ἐξαρθροῦσα τὰ ὀστά, φέρουσα συγκοπὰς καὶ προξενούσα τὸν θάνατον. Σπανίως ὁ ἀνθρώπος γελᾷ εὐρισκόμενος μόνος, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Fontenelle· μόλις πληθύνῃ τὰς φρένας αὐτοῦ ἰδέα τις ἀπροσδόκητος ἢ ἀτοπος, εὐθὺς τὸ νεῦρον τῆς προσοχῆς χαλαροῦται, τὸ λογικὸν σαλεύει, γεννᾶται ὁ γέλως, ὅστις καὶ φέρει τὴν ἐξωτερικὴν τῶν ὀργάνων ἀταξίαν, ἥτις εἶνε ἀποτέλεσμα τῆς ἐσωτερικῆς συγχύσεως καὶ τῆς κρυφίας ἀποπλανήσεως τοῦ λογικοῦ.

Τὸν Fontenelle, ἐξαντλήσαντα πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ἀγγίνοιαν, ὅπως ὑποστηρίξῃ τὴν παράδοξόν πως αὐτοῦ γνώμην, διεδέξατο ὁ Montesquieu, ὁμιλήσας καὶ οὗτος διεξοδικῶς ἀλλὰ καὶ μετὰ περισσοτέρας ἐμβριθείας. Οὐδόλως παρεδέξατο τὰς γνώμας τῶν πρὸ αὐτοῦ φιλοσοφησάντων, λέγων ὅτι ὁ γέλως δὲν εἶνε βεβαίως ἀποτέλεσμα τῆς χαρᾶς· εἶνε ἢ ὀφθαίτερος αὐτῆς ἢ παροδικώτερος, ἢ ἐνίοτε προλαμβάνει αὐτὴν καὶ οὐδόλως περιμένει. Ὁμοίως ἀπεδοκίμασεν ὅτι σταθερὰ αἰτία τοῦ γέλωτος εἶνε ἡ παραφροσύνη, ἔστω καὶ στιγμιαία, ὡς ἠθέλησε νὰ ποδείξῃ ὁ Fontenelle.

Ὁ τοῦ φρονίμου ἀνθρώπου γέλως, εἶπε, διατηρεῖ πάντοτε τὸν τύπον τοῦ νοῦ, ὅστις διακρίνει αὐτὸν καθ' ὀλοκληρίαν ἀπὸ τοῦ γέλωτος τοῦ παράφρονος· ἴσως, προσέθηκε, ἡ γνώμη αὕτη θὰ ἐραίνετο εὐλογωτέρα, ἐὰν ἤρκούμεθα λέγοντες ὅτι ὁ γέλως ἐκπηγάζει ἐκ τινος μανίας ἰδιαίτερας, τότε δὲ πρέπει νὰ ὀρίσωμεν ὁποῖα τις ἡ μανία αὕτη. Τοῦτο καὶ ἐπραξεν ὁ Montesquieu, ἀνεῦρε δ' ὅτι ἡ μανία αὕτη καὶ ἡ μυστηριώδης τοῦ γέλωτος ἀρχὴ εἶνε ἡ ἀλαζονεία καὶ τὸ αὐτάρεσκον. Γελῶμεν διὰ τὰς γελοίας πράξεις τῶν ἄλλων, ἐπειδὴ ταπεινοῦσι καὶ καταβιβάζουσιν ἐκείνους ἐμπροσθεν ἡμῶν. Ἄστειοι λόγοι κινοῦσιν ἡμῶν τὸν γέλωτα, διότι τὸ σκῶμμα δὲν ἀποβλέπει εἰς ἡμᾶς, ἢ διότι ἡ φιλαυτία ἡμῶν εὐαρεστεῖται εἰς τὴν ἀντίληψιν τοῦ γελοίου, ὡς ὑπεμφαίνουσιν εὐφροσύνην τινά. Ἡ κωμωδία παύεται κινούσα τὸν γέλωτα, εὐθὺς ὡς παρατηρήσωμεν ὅτι τὸ κωμωδοῦμενον πρόσωπον εἴμεθα ἡμεῖς ἢ τις τῶν φίλων ἡμῶν.

Ὁ Montesquieu ἀπαριθμεῖ ἐν τέλει τὰ διάφορα εἶδη τοῦ γέλωτος· εἶνε δὲ ταῦτα, ὁ πλατύς ἢ ἄστενος γέλως, ὁ χαρίεις γέλως ἢ τὸ μειδίαμα, ὁ ἡγεμονικὸς γέλως, ὁ σημαίνων ἐπιδοκιμασίαν ἢ προστασίαν, ὁ μωρὸς γέλως διάφορος τοῦ ἀρελοῦς γέλωτος, ὁ φιλοφρονητικὸς ἢ ἐκ συνθήκης καὶ κατ' ἐθιμοταξίαν γέλως· ὁ βεβιασμένος γέλως, ὁ εἰλικρινής, ὁ ὑποκριτικὸς, ὁ αὐτόματος, ὁ προξενούμενος ὑπὸ γαργαλισμοῦ ἢ πληγῶν τοῦ διαφράγματος, ἢ διαφόρων ποτῶν· ὁ πικρὸς γέλως, ὁ προερχόμενος ἐκ θυμοῦ ἢ ἐκδικήσεως καὶ μειγμένος πάντοτε μετὰ τινος ἡδονῆς, μὴ ἔλλειπούσης καὶ τῆς ἀλαζονείας. Τὸ εἶδος τοῦτο τοῦ γέλωτος καλεῖται καὶ καρδώνεις γέλως· τελευταῖος δ' ὁ ἄσβεστος γέλως, ὃν ἀναφέρει ὁ Ὅμηρος, καὶ ὅστις φέρει εἰς τὰς πλευράς, τὸν λαιμὸν καὶ εἰς ὅλον τὸ σῶμα σπασμούς, οὓς δὲν ἰσχύομεν νὰ καταστείλωμεν.

Σ. Π. Π.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑΙ ΕΚΔΡΟΜΑΙ ΚΑΤΑ ΤΟ 1884.

Αί κατά τό 1884 γινόμεναι περιηγήσεις δέν ἐπένεγκαν, ὡς αἱ μεγάλαι ἐπιστημονικαί ἐκδρομαί τοῦ Στάνλεϋ καί τοῦ Νορ-δενγκιόλδ, ἀμέσους μεταβολάς ἐν τῇ ἱστορίᾳ τῆς γεωγραφίας· ἀνακαλύψεις ὅμως τινές καί πολλὰ σπουδαία ἀποτελέσματα δέν πρέπει νά μείνωσιν ἄγνωστα εἰς τοὺς ἀναγνώστας τοῦ «Κήρυκος», ὧν χάριν καί ἐραυζόμεθα ἐκ τοῦ «Journal des Voyages» τὰς σπουδαιοτέρας καί ἀποτελεσματικωτέρας.

Ὁ Γεώργιος Ρεβουάλ, ἀποσταλεὶς ὑπὸ τοῦ γαλλικοῦ ὑπουργείου τῆς δημοσίας ἐκπαιδεύσεως, διάστημα δὲ γινόμενος διὰ τὰς εἰς τὰς χώρας τῶν Κοκαλὲς περιηγήσεις αὐτοῦ, ἐναγκάσθη νά διακόψῃ τὰς ἐρεῦνας αὐτοῦ καί νά ἐπιστρέψῃ πρὶν ἢ δυνηθῆ νά φθάσῃ εἰς Καμανέχ. Παρὰ δὲ τὴν ἀρπαγὴν τῆς λείας αὐτοῦ ἠδυνήθη νά φέρῃ πολυτίμους συλλογὰς.

Σπουδαία ἐκδρομὴ εἰς Μαρόκον ἐπετελέσθη ὑπὸ τοῦ Λε Φουκάλδ, ὅστις πρὸ μηνῶν ἐπέστρεψεν εἰς Γαλλίαν. Ἀφικόμενος εἰς Ταγγέρ κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1883, ἐπορεύθη πρὸς τὸ Φέζ, κατόπιν δὲ πρὸς τὸ Μεκνέζ καί Ὀάδλα· ἐκεῖθεν διήλθε τὸν Ἀτλαντα, ἐσχεδίασε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ποταμοῦ Δράα καί εἶτα ἐπανήλθεν εἰς Μαγαδόρ ἵνα λάβῃ νέα ἐφοδία. Ὀλίγον μετὰ ταῦτα ἀνεχώρησε πάλιν καί ἐφθασεν εἰς τὴν ἐπαρχίαν τοῦ Ὀράν, ἀροῦ διήλθε μέρος τῆς Μελονίας, συνήγαγε δ' ἐκ τοῦ ταξιδίου αὐτοῦ τούτου πολλὰς σημειώσεις καί σχέδια, ἐρίσας συγχρόνως ἀστρονομικούς τινες σταθμούς.

Ὁρεῖλομεν ἐπίσης ν' ἀναφέρωμεν τὴν ἐπιστροφὴν τοῦ λοχαγοῦ Γρίλλη. Εἶνε γνωστὸν ὅτι Ἀμερικανοὶ περιηγηταὶ ἀνεχώρησαν πρὸ τριῶν ἐτῶν εἰς τὸν κόλπον Λαϊδθ Φραγκλίνου. Τὸ ἀτμόπλοιον Πρωτεύς, ἀποσταλὲν τὸ παρελθὸν ἔτος ὅπως ἐφοδιάσῃ αὐτοὺς διὰ νέων τροφῶν, ἐναυάγησε καί πάντες ἐστενοχωροῦντο περὶ τῆς τύχης τῶν περιηγητῶν, σκοπεύμενοι ὅτι πάντως δύο διαδοχικαὶ διαχειμάσεις θά ἐστέρη-

σαν αὐτοὺς τῶν ζωοτροφιῶν αὐτῶν καί θά κατέστρεψαν τὴν ὑγίαν αὐτῶν.

Κατ' Ἀπρίλιον τοῦ 1884 τὸ Βεατ ἀπεστάλη ἐκ νέας Ὑόρκης εἰς βοήθειαν αὐτῶν ἐν τῇ νήσῳ Βρεβὸρ εὖρον, ἐρευνῶντες ἐν τοῖς πάγοις, κιβώτιον περιέχον ἔγγραφον, χρονολογούμενον ἀπὸ τοῦ Ὀκτωβρίου 1883, ἐξ οὗ κατέμαθον ὅτι τὰ μέλη τῆς ἐκδρομῆς Γρίλλη, μὴ ἔχοντα ἤδη ἢ τεσσαράκοντα ἡμερῶν ζωοτροφίας, προὐχώρησαν ἵνα σκηνώσωσιν ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου Σαβίνης.

Ὁ πλοίαρχος Ἰχμπη, ὁ ἰατρός Ἐμορυ καί ὁ σμαιοφόρος Ρέινολδς ἐπεβιβάσθησαν ἀμέσως ἐπὶ τῆς λέμβου τοῦ Βεατ καί μετ' ἀνηκούστους δυσκολίας, προελθούσας ἐκ σφοδρᾶς τρικυμίας, προσωρμίσθησαν εἰς τὸ ἀκρωτήριο.

Ἐφοδιασμένοι δι' ἐνδυμάτων καί ἐνδυναμωτικῶν τροφῶν, ἐπορεύθησαν πρὸς τὸ μέρος τῆς σκηνώσεως. Ἐπὶ τοῦ ἀπεράντου ἐκ πάγου πεδίου διέκρινον τὴν σκηνὴν ἐρημητικῶς κεκλεισμένην, ἐξ ἧς οὐδαὶς θόρυβος ἤκούετο, ἵνα δὲ εἰσέλθωσιν ὄφειλον νά κόψωσι τὴν σκηνήν· ὁ λοχαγὸς Γρίλλη, ἐνδεδυμένος διὰ δέρματος καί μετ' ἐρυθροῦ σκούφου, ἔχων τὴν κόμην καί τὴν γενειάδα ἀπεριποιήτους, τοὺς ὀφθαλμοὺς κοίλους, τοὺς χαρακτῆρας τοῦ προσώπου ἠλλοιωμένους, εὐρίσκετο ἐν τῷ μέσῳ, κλίνων ἐπὶ τῶν χειρῶν καί τῶν ποδῶν, ἀπαγγέλλων δὲ διὰ τρεμούσης καί μόλις διακρινομένης φωνῆς τὰς προσευχὰς τῶν ἀγωνιώντων. Παρ' αὐτῷ ἔκειντο δύο τῶν συνοδοιπόρων αὐτοῦ, ὁ λοχίας Ἐλλισων, οὗ οἱ πόδες ἦσαν πεπηγότες καί ὁ Μαυρίκιος Κόνελ, ὅστις ἀπέθνησκεν ἐξ ἀτονίας. Τέσσαρες ναῦται, μὴ δυνάμενοι ἔτι νά ἴστανται, ἔχοντες δὲ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἀγρίους καί λάμποντας, κατέκειντο ἐν τῷ βάθει τῆς σκηνῆς, οἱ μὲν παρὰ τοὺς δέ, καί περὶ τοὺς ἐπιζῶντας δώδεκα πτώματα ἀποθανόντων διαδοχικῶς ἐκ πείνης καί δίψης ἐκάλυπτον τὸ ἔδαφος. Εἰς τὴν θέαν τῶν σωτήρων αὐτῶν οἱ δυστυχεῖς περιηγηταί, ἀναλαβόντες ἀπάσας τὰς δυνάμεις αὐτῶν ἐρρίφθησαν ἐπ' αὐτῶν, ζητοῦντες ν' ἀρπάσωσι τὰς τροφὰς, ἃς ἔφερον. Ἀλλ' ὁ ἐρεθισμὸς, ὁ προελθὼν ἐκ τῆς ιδέας ὅτι ἐσώθη-

σαν, κατέπεσε μετ' ὀλίγον καὶ ἐκτός τοῦ λοχίου Ἑλλισων, ὅστις παρεφρόνησε πρὶν ἢ ἀποθάνῃ, οἱ λοιποὶ, μετενεχθέντες εἰς τὸ πλοῖον, ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας εὐρίσκοντο ἐν καταστάσει ἀτονίας.

Ὁ λοχαγὸς Γρίλλη, οὗ τὸ ταξίδιον δὲν ὑπῆρξεν ἄγονον παρὰ τὰ παθήματα καὶ τὰς στερήσεις, αἵτινες ἐπῆλλον, ἐβεβαίωσεν ὅτι μόλις ἐπὶ 48 ἔτι ὥρας θὰ ἀντεῖχον.

Ἀπὸ τῆς 14 Μαΐου ἔζων μόνον διὰ καρίδων, φύκων, λειχίνων καὶ σασάφρας καὶ τέλος ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξέλθωσιν, ἠναγκάσθησαν νὰ φάγωσιν τὰ δερμάτινα αὐτῶν ἐνδύματα. Οἱ ἀποθανόντες ἐν συνόλῳ ἦσαν δέκα ὀκτώ.

Μετενεχθέντες εἰς Ἅγιον Ἰωάννην τῆς Νέας Γῆς οἱ πάντε ἐπιζήσαντες, ὠδηγήθησαν εἰς Νέαν Ὑόρκην, ἧτις λαμπρῶς ὑπεδέξατο τὸν ἀτρόμητον καὶ γενναῖον Ἀμερικανόν, τὸν φθάσαντα εἰς τὸ μᾶλλον ἀπομεμακρυσμένον ἐκ τῶν γνωστῶν σημείων τῶν πολικῶν χωρῶν.

Κατὰ τὴν ἄλλην ἄκρην τῆς Ἀμερικῆς τὸ ταξίδιον τοῦ Θούαρ ἀπῆνεγκε σπουδαῖα ἀποτελέσματα.

Ἀναχωρήσας τὸ 1883 εἰς ἀναζήτησιν τῶν ἐπιλοίπων τῆς ἐκδρομῆς Κρεβῶ, ὁ Ἀρθούρος Θούαρ ἐπανῆλθεν εἰς Γαλλίαν τὸν Ἰανουάριον τοῦ 1884, ἀποῦ διερεύνησε τὰς ἐρήμους τοῦ Μεγάλου Σάκου καὶ ἀνεκάλυψε τὴν διεύθυνσιν τοῦ ποταμοῦ Πιλκομάγιου.

Ἀναχωρήσας εἰς Τάχνα (Περού) τῆ 21 Μαΐου 1883, διήλθε τὴν σειρὰν τῶν Ἄνδεων, ἐφθασεν εἰς Λαπάζ, εἶτα εἰς Σούκρην καὶ τέλος εἰς Τερίζαν, ἐξ ἧς ἀπῆλθε, συνοδευόμενος ὑπὸ στρατιωτικοῦ σώματος, ὁδεύοντας εἰς Ἀγίαν Βαρβάραν πρὸς ὀριστικὴν κατάληψιν τοῦ Τέγιου.

Ἀφικόμενος τῆ 18 Ἰουλίου εἰς Ἀγουιερένδα ὁ Θούαρ, δραστηρίως ἠσχολήθη περὶ τὴν εὑρεσιν τῶν ἰχνῶν τῶν δύο ἀνδρῶν, οἵτινες, ὡς ἐλέγετο, εἶχον διαφύγει τὴν σφαγὴν ἀλλὰ κατὰ τὰς διηγήσεις τοῦ πατρὸς Δωροθέου, ὅστις εἶδε τὸν ἱατρὸν Κρεβῶ, καὶ τοῦ νέου Ζεβάλλου, ὅστις μετὰ πάντε μηνῶν αἰχμαλωσίαν παρὰ τοῖς Τοβάς, ἔλαβεν ἐπὶ τέλους τὴν ἐλευθερίαν

αὐτοῦ, ὁ Θούαρ ἐβεβαιώθη δυστυχῶς ὅτι οἱ δύο ἐπιζήσαντες μόνον πέντε ἢ ἕξ μῆνας ἀντέσχον εἰς τὰς βασάνους καὶ τὰς στερήσεις, ἃς ὑπέφερον παρὰ τοῖς Τοβάς.

Τῆ 21 Αὐγούστου ἡ συνοδεία ἀφικνεῖτο εἰς Ἀγίαν Βαρβάραν ἐπὶ τοῦ Πιλκομάγιου, εἰς τὸ μέρος, τὸ καλούμενον σήμερον ἀποικία Κρεβῶ τὸ πᾶν εἶχε καταστραφῆ ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ λεύγας μακρᾶν, ἐπὶ ἐκτενοῦς παραλίας, καλυπτομένης ὑπὸ ἰτεῶν προσεβλήθη καὶ κατεστράφη ἡ ἀτυχῆς ἀποστολὴ Κρεβῶ.

Καταπεύσας οὐχὶ ἀκόπως τὴν συνοδείαν, ἵνα ἀκολουθήσῃ, ὁ Θούαρ ἔσπευσε πρὸς τὸ Σάκο, βαίνων τὴν δεξιὰν ὄχθην τοῦ Πιλκομάγιου.

Ἀπὸ τῆς στιγμῆς ταύτης καταλαμβάνουσι τοὺς ὁδοιπόρους αἱ δυσκολίαι καὶ οἱ φοβεροὶ κίνδυνοι. Μὴ τολμώντες οἱ Ἴνδοὶ νὰ προσβάλωσιν αὐτούς, αὐξάνοντες δὲ πάντοτε καθ' ὁδόν, ἀκολουθοῦσι κρυφίως καὶ ἀναφαίνονται αἰφνιδίως, ἵνα ἐρωτήσωσι τοὺς ξένους τί ζητοῦσιν ἐν τῇ ἑαυτῶν χώρᾳ. Οἱ ὁδηγοί, φοβούμενοι τοὺς Τοβάς καὶ τοὺς Ταπιέτας, οἵτινες ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν ἐρριπτον βέλη κατὰ τῆς συνοδείας, φεύγουσι, καὶ ἡ πορεία μεταξὺ τῶν ὑπὸ πυκνῶν δασῶν ὀριζομένων ὄχθων τοῦ ποταμοῦ ἄρχεται γινομένη ἀτάκτως. Τῆ 24 Σεπτεμβρίου πρὸς τὴν ἑσπέραν, οἱ ὁδοιπόροι καταβεβλημένοι, στερούμενοι ὕδατος, σκηνοῦσιν ἐν τῇ κοίτῃ ἀποξηρανθέντος ποταμοῦ. Τῆ ἐπαύριον ἡ θερμοκρασία εἶνε πνιγρὰ. Λαβῶν μετ' αὐτοῦ μόνον 20 ἀνδρας ὁ Θούαρ κατευθύνεται πρὸς τὸν ποταμόν. Μετὰ πεντάωρον πορείαν διὰ δασῶν σχεδὸν ἀδιαβάτων, ἀφικνοῦνται πρὸ τοῦ Πιλκομάγιου, κραυγὴ δὲ χαρᾶς ἐξῆλθε πάντων τῶν στομάτων καὶ σπεύδουσι νὰ πῶσιν ὕδωρ ἀλλ' αἰφνης ὀπισθεν τῶν δένδρων ἐμπανίζονται πολυπληθεῖς Ἴνδοί. Ὁ Θούαρ, ἐτοιμαζόμενος νὰ ὑποστῇ φοβερὰν ἐφοδὸν, κατατάσσει τοὺς ἀνθρώπους αὐτοῦ, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐχθρῶν ἀδιακόπως αὐξάνει, βεβαίως ἀπωλέσθησαν. Αἰφνης οἱ Ἴνδοὶ ἐκβάλλουσι κραυγὰς καὶ φεύγουσιν ἔντρομοι. Ἦτο τὸ ἐπίλοιπον μέρος τῶν συνοδοιπόρων, οἵτινες ἔρχοντο εἰς βοήθειαν τῶν φίλων αὐτῶν. Οἱ ἐκδρομαεῖς ἐσκήνωσαν τῆ νυκτὶ ταύτῃ ἀπέναντι τῶν βράκων τοῦ

Πιλκομάγιου, ἅτινα πρῶτον παρετκήθησαν τῷ 1721 ὑπὸ τοῦ πατρὸς Βατίνου.

Τῇ ἐπαύριον καὶ κατὰ τὰς ἀκολουθοῦσας ἡμέρας προχωροῦσιν, χωρὶς νὰ ἐνοχληθῶσιν, ἀλλὰ καὶ πάλιν οἱ Ἴνδοι ἔδηγοι γίνονται ἀφανεῖς. Τοῦτο εἶνε κακὸν σημεῖον, πράγματι δὲ τῇ 3 Ὀκτωβρίου ἀκούεται καταχθόνιος μουσικὴ καὶ πυροβολισμοὶ ριπτόμενοι ὑπὸ τῶν ἐν τοῖς καλάμοις κρυπτομένων Τοβὰς ἀντηχοῦσι πανταχόθεν. Ὁ Θούαρ ἀναβαίνει ἀμέσως ἐπὶ τῆς ἡμιόνου καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ 20 ἀνδρῶν σπεύδει εἰς κατόπτεισιν μέτρα τινὰ ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς σκηνώσεως οἱ Ἴνδοι προσβάλλουσι καὶ τότε διαίρουνται εἰς δύο σώματα. Ὁ Θούαρ λαμβάνει τὴν διεύθυνσιν τοῦ ποταμοῦ, ἀλλ' ὡς ἐπλησίασαν εἰς τὴν ὄχθην, γάλαζα βελῶν πίπτει ἐπ' αὐτῶν τραυματίζουσα δύο ἀνθρώπους. Ὁ τολμηρὸς διερευνητὴς προχωρεῖ τότε μόνος, πεζός, ὀπλισμένος διὰ πυροβόλου Βίντζεστερ καὶ εὐρίσκεται ἐνώπιον 500 τοῦλάχιστον Τοβὰς, οἵτινες ἐκβάλλουσι ἀγρίους μυκηθμούς· οἱ εἰς συνοδοιπόροι αὐτοῦ πλησιάζουσι. Πυροβολισμοὶ τινες καλῶς διευθυνθέντες φονεύουσι ἱκανοὺς Ἴνδούς, διὰ τινος δὲ ταχείας κινήσεως ὁ Θούαρ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ κόπτουσι τὴν ὑποχώρησιν 30 περίπου Ἴνδῶν. Ἐπὶ δύο ὥρας συγκροτεῖται λυσσώδης μάχη, ἣτις κατέληξεν εἰς τὸν φόνον τῶν Ἴνδῶν. Ὁ Θούαρ ἤρξατο ἤδη νάραιρῃ τὰ περιδέρια καὶ λοιπὰ κοσμήματά τινων ἐξ αὐτῶν, μάλιστα δὲ νὰ κόπτῃ καὶ τὴν κεφαλὴν ἑνός, τότε δ' οἱ Ἴνδοί, οἵτινες ἤλθον ὡς λύκοι νὰ συλλέξωσι τοὺς νεκροὺς αὐτῶν, ἐφυγον ἔντρομοι ἐπὶ τῇ θείᾳ ταύτῃ.

Πανταχοῦ ἡ συνοδεία ἀπέκρουσε τοὺς Ἴνδούς, ἀλλ' εὐθὺς ὡς ἀρχεται ἔδεύουσα ἀκολουθοῦσι καὶ ριπτοῦσι κατ' αὐτῆς ἀφθονα βέλη. Ὁδηγούμενος ὑπὸ τῆς ναυτικῆς πυξίδος ὁ Θούαρ βαίνει παρὰ τινὰ βραχίονα τοῦ Πιλκομάγιου, ὅστις ἦτο ἀπεξηραμένος, καὶ τότε ἀρχεται πάλιν ἡ στέργσις ὕδατος· τέλος συναντῶσιν ὄμιλον Ἴνδῶν, οἵτινες, ἀπέναντι τῶν φιλικῶν δηλώσεων τοῦ Θούαρ, δέχονται τὴν εἰρήνην καὶ δεικνύουσι εἰς τοὺς ὁδοιπόρους μέρος τι τοῦ ποταμοῦ, ὅπερ διέρχονται κό-

λυμβῶντες. Ἐν τούτοις ἡ κατάστασις καθίσταται ἐπὶ μᾶλλον κρίσιμος· αἱ ὄχθαι τοῦ Πιλκομάγιου εἶνε ἐνταῦθα τοσοῦτο βαλτώδεις, ὥστε ὁ Θούαρ ἀναγκάζεται νὰ ὀδεύσῃ πρὸς τὸ μέρος τῆς ξηρᾶς· τὸ ἄλας καὶ τὸ ἄλευρον ἐκλείπουσι μετ' ὀλίγον· οἱ ἀνθρώποι καὶ τὰ ζῷα εἶνε καταβεβλημένοι, ἐνώπιον δ' αὐτῶν ἐκτείνεται βαλτώδης πεδίον. Δὲν εὐρίσκουσιν ὕδωρ καὶ τῇ 25 Ὀβρίου μόνον caracas ἔχουσιν, ἵνα πίωσι καὶ ζήσωσι μέχρι τῆς ἐπαύριον· τῇ ἐπαύριον ὅμως ἐκρήγνυται θύελλα καὶ τοῦτο σώζει αὐτοὺς καὶ πάλιν. Τότε φονεύουσι τὸν τελευταῖον βούν, κατόπιν δὲ μίαν ἡμίλονον, σκληράν, τραχεῖαν, ἰνώδη, ἣν ὁ Θούαρ ἀλατίζει, ἐλλείψει ἄλατος, διὰ κόνεως σιγάρου· πάντες ἤδη μόνον δέρμα καὶ ὀστά ἔχουσιν ἐκ τῶν στερησεων, πολλοὶ δὲ στρατιῶται τὰς κνήμας ἔχοντες ἐξωδηκυίας καὶ ἐσχισμένας ὑπὸ τῶν βδελλῶν καὶ τῶν καταπατᾶς δὲν δύνανται ἔτι νὰ προχωρήσωσιν.

Τέλος τῇ 10 Ὀβρίου, μετὰ τελευταίας προσπαθείας καὶ ἀγῶνας ἀπελπιστικούς, σκηνοῦσιν ἐπὶ τῆς ὄχθης παραποτάμου τινός τοῦ Παραγκέυ, ἀναμένοντες βοήθειαν· κωνηγός τις ζαγκάρ ἤκουσε τοὺς πυροβολισμοὺς αὐτῶν, ἤλθε μετὰ τῆς λέμβου καὶ ἡ γαλλικὴ σημαία ὑψώθη ἀπέναντι τῆς τοῦ Παραγκέυ. Τῇ 12 Ὀβρίου εὐρίσκετο εἰς τὴν Κοίμησιν τῆς Θεοτόκου (Assomption) καὶ τῇ 20 Ἰανουαρίου ἀφικνεῖτο εἰς Γαλλίαν, ἀφ' οὗ διήλθε πρῶτος τὰς μυστηριώδεις χώρας τοῦ Μεγάλου Σάκου, ἐνθα ἀναπαύονται τόσα γενναῖα θύματα.

Τέλος πρὸς τὴν μεσημβρινὴν ἄκρην τῆς Ἀμερικῆς τὸ ἀτμόπλοιον Romanche ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ πλοιάρχου Μαρσιάλ, διηρμήνευσε τὰς ἀκτὰς τοῦ πορθμοῦ Μαγελλάν, ἀφ' οὗ ὠδήγησεν εἰς τὴν Γῆν τοῦ Πυρὸς τὴν γαλλικὴν ἐπιστημονικὴν ἀποστολήν, ἣτις ἐπεφορτίσθη νὰ παρατηρήσῃ ἐκεῖ τὴν διάβασιν τῆς Ἀφροδίτης.

Ἡ ἐπιτροπὴ αὐτῇ, ἀναχωρήσασα ἐκ Χερβούργου τῇ 17 Ἰουλίου 1882, ἐφθάσε τῇ 6 Σεπτεμβρίου εἰς τὸν κολπίσκον τῆς Ὁράγγης ἐπὶ τῆς Ἀνατολικῆς πλευρᾶς τῆς νήσου Χάστ, ἣτις ὤρισθη πρὸς ἰδρῶσιν τοῦ ἀστεροσκοπεῖου.

Ἡ ἀποψὶς τοῦ μαγελλανικοῦ ἐκείνου πελάγους εἶνε μονό-
τονος καὶ μελαγχολικὴ· πανταχόθεν βλέπει τις ἐκεῖ δάση
ὕποκίτρινα καὶ ἀπειραριθμούς θαλασσίους βραχίονας, βυθίζο-
μένους εἰς τὴν ἑρπίν.

Οἱ Φουίγιοι, οἵτινες ἦσαν ἤδη ἡμῖν γνωστοὶ ἐκ τῶν διηγή-
σεων τοῦ ναυάρχου Φιτορόη καὶ τοῦ Δαρβίνου, ἀνήκουσιν εἰς
τὴν φυλὴν Τεκινίκα, καλουμένην Γισαχίαν ὑπὸ τῶν σημερινῶν
Ἀγγλῶν ἱεραποστόλων. Ὁ χαρακτὴρ αὐτῶν εἶνε ζωτρός, εὐ-
τράπελος, εὐμετάβλητος, ἀλλὰ λίαν περιορισμένης ἀναπτύξεως.
Στεροῦνται μουσικῶν ὀργάνων, ἀλλὰ γινώσκουσιν ἀσματῖα τίνα
μελαγχολικοῦ ἤχου, ὧν οἱ λόγοι στεροῦνται ὠρισμένης τινὸς
ἐννοίας.

Τὰ ἐνδύμασθα αὐτῶν συνίστανται ἀπλῶς ἐκ δέρματος φώκης
ἐρριμένου ἐπὶ τῆς βάχεως καὶ δεδεμένου περὶ τὸν λαιμόν, τῆς
μηλωτῆς οὐσῆς ἐστραμμένης πρὸς τὸ ἔσω μέρος. Ὁ μόνος ζολι-
σμός αὐτῶν ἀποτελεῖται ἐκ βαφῆς τινος, ἐρυθρᾶς ἢ λευκῆς, δι'
τῆς βάπτουσι τὴν κόμην καὶ τὸ πρόσωπον· ὡς κοσμήματα δὲ
γινώσκουσι μόνον κοχλίαις ἢ ὀστᾶ πτηνῶν, δι' ὧν κατασκευά-
ζουσι περιδέραια, καὶ λωρίδας ἐκ δέρματος φώκης ἢ γουα-
νάκης, χρυσιμευούσας ὡς ψέλλια διὰ τοὺς καρπούς τῶν χειρῶν
καὶ τῶν ποδῶν. Ἡ θῆρα τῶν ζῴων καὶ πτηνῶν γίνεται ἐπὶ
λέμβου, ἢ δὲ ἄγρα τῶν ἰχθύων εἶνε ἀνατεθειμένη εἰς τὰς γυ-
ναίκας. Ἦς ὄπλα ἔχουσιν εἶδος λόγχης ἐξ ὀστῶν καὶ σφενδό-
νης, ἀξία δὲ σημειώσεως εἶνε ἡ συνήθεια τοῦ διατρεῖν πάν-
τοτε πῦρ ἐν τοῖς πλοίοις αὐτῶν.

Α. Χ. ΣΤΕΦΟΠΟΥΛΟΣ.

ΑΡΧΑΙΑ ΚΑΙ ΝΕΩΤΕΡΑ ΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗ ΤΕΧΝΗ.

(Συνέχεια καὶ τέλος).

Καὶ ὁμῶς, ἂν ἡ ἀπρόσωπος αὕτη τοῦ λαοῦ κατάστασις ἐφ'
ὄλου τοῦ μεσαιῶνος διεκώλυσε τὸν σχηματισμὸν προσφῶρου

γλώσσης καὶ γραμματολογίας πρωτοτύπου, — μικτὰ τοῖς κα-
κοῖς τ' ἀγαθὰ — ἡ ἐθνικὴ ἀνεπιμιξία, ἣτις διακρίνει τὴν βυ-
ζαντιακὴν πολιτείαν ἀπὸ τῶν ἄλλων εὐρωπαϊκῶν γενῶν, ἐτή-
ρησεν ἐν τῇ οἰκονομίᾳ τῆς ἰδιώτιδος χαρακτῆρά τινα ἀρχαῖ-
κόν, μαρτυροῦντα τὴν ἀδιάλειπτον συνέχειαν τῆς παραδόσεως,
τὴν διαρκῆ ἐμφοίτησιν τοῦ παρελθόντος εἰς τὴν πολιτεύσιν
τοῦ μεσαιῶνος. Τίνα ποτὲ κατάκτησιν μεγάλην ὑπέστημεν ἡ-
μεῖς, ὁμοιάζουσαν τῇ φραγκικῇ τῆς Γαλλίας ἢ τῇ γερμανι-
κῇ τῆς Ἰταλίας, τίνα, πλὴν τῆς ῥωμαϊκῆς, ἧς οὐδὲν ἶχνος
μετ' ὀλίγον ἀπέμεινε; Διὰ τοῦτο τὰ ἶχνη τῶν ἠθικοκοινωνι-
κῶν καὶ πολιτικῶν ἐπαναστάσεων, ἅπερ βαθέως ἐντυποῦνται
εἰς τὰς γραμματικὰς τῶν ἐτέρων χριστιανῶν, δὲν ὁμοιάζουσι
καθόλου πρὸς τὰ ρυτιδώματα, ἅπερ ποῦ μὲν πολὺ, ποῦ δ' ὀ-
λίγον ἀροτριῶσι τὸ μέτωπον τῆς ἡμετέρας. Ἀλλὰ φέρε ἐρωτή-
σωμεν· πλὴν τῆς μετοχῆς, ἣτις ἐξέλειπεν, εἰς ποῖον τῶν τοῦ
νεοελληνικοῦ λόγου μερῶν ὁ συγκριτικὸς φιλόλογος δὲν εὐ-
ρίσκει μᾶλλον ἢ ἥττον διατετηρημένον τὸν ρυθμὸν τῆς ἀρ-
χαιότητος; Αἱ νεολατινικαὶ διάλεκτοι ἀπώλεσαν τὴν τρο-
πὴν τῶν λατινικῶν συλλαβῶν περὶ τὰς κλίσεις τῶν ὀνομάτων·
ἢ δ' ἡμετέρα, καίπερ μεταβλαῦσα τὰς πτωτικὰς καταλήξεις
ἐπὶ τὸ ἀπλούστερον, ἐτήρησεν ὁμῶς τὴν μεταξὺ πτώσεως καὶ
πτώσεως διαφορὰν· ἐκείναι μὲν ἀπέβαλον τὰς καταλήξεις τῶν
συγκριτικῶν καὶ ὑπερθετικῶν ἐπιθέτων, ἢ δ' ἡμετέρα διασώ-
ζει αὐτάς, ὡς ἔτι διασώζει τὰ ἄρθρα καὶ τινὰς τῶν ἀναγκαιο-
τέρων ἀντωνυμιῶν· πρὸς δὲ διαφυλάττει ἡ ἡμετέρα γραμμα-
τικὴ καὶ δύο ἕτερα γνωρίσματα ἀρχαιοτυπίας· τὸν σχηματι-
σμὸν καὶ τὰς καταλήξεις τῶν πέντε διαθέσεων, ἔτι δὲ τὸν
αὐτὸν σχηματισμὸν τῶν λέξεων διὰ καταλήξεως καὶ διὰ συν-
θέσεως, πλεονεκτῆματα τιμαλρέστατα, ἀπεριόριστον βρίζοντα
καὶ θησαυροὺς ἀνεξάντλητους ἐπαγγελλόμενα πρὸς τὴν μέλ-
λουσαν πολιτείαν τοῦ Πανελληνίου. — Διό, «διαπτέλλουσα, ὡς
ὁ Ἀσώπιος παρκτηρεῖ (Προλεγ. εἰς τὸ περὶ Ἑλλήν. Συντ.), ἰ-
διαίτερον τύπον παρατατικοῦ καὶ ἀορίστου, δὲν συγγείει αὐ-
τοὺς ὡς ἡ γερμανικὴ καὶ ἀγγλικὴ, διὰ τοῦ schrieb καὶ

writ ή wrote ἐκφέρουσαι τὰ ἔγγραφα καὶ ἔγραψα. Ἐχουσα ἰδιαίτερον τύπον τοῦ παθητικοῦ, τύπτομαι, ἀγαπῶμαι, κτλ., δὲν ἀναγκάζεται νὰ λέγῃ io vengo battuto, io son amato. Ἐχουσα ἰδιαίτερον σχηματισμὸν τοῦ μέσου, ὁμοιον ὁμοίως τῷ παθητικῷ, ὡς καὶ ἡ ἀρχαία ἐν πολλοῖς, λούομαι, κτενίζομαι, δὲ. ἔχει χρειαὴν τῆς ἀντωνυμίας mi lavo, mi pettino, ὡς δύναται νὰ εἴπῃ καὶ ἀπλῶς ἀγαπῶ καὶ ὄχι πάντοτε ἀναγκασίως ἐγὼ ἀγαπῶ, διότι ἕτερον ἐκάτερον.» Καὶ ταῦτα μὲν ἐν παρόδῳ περὶ ἀρχαιοτυπίας.

Ἄλλὰ ποῦ πρὸ πάντων ἡ χριστιανικὴ ἀναστοιχειώσις, ποῦ ἡ ἐπενέργεια τῶν αἰώνων, ποῦ ἡ εἰς τὸν ὀργανισμὸν τοῦ ἀρχαίου λόγου ἐγκατάσκηψις τῆς δημόδους πολιτεύσεως καὶ συντόμως ὁ τύπος τῶν μεσαιωνικῶν ἐνεργειῶν καὶ παθήσεων ἡμῶν ἐνεκολάρθη; Εἰς τὸ Ῥῆμα. Ἐνεχαρᾶχθη ἐξαιρέτως εἰς τὰς ιδιότητας ἐκείνας τοῦ ῥήματος, ὅσαι ἢ ὑπερείχον ἀνωμαλίαν καὶ ἰδιοτροπίαν, ἢ ἐπλεόνασαν ἐν τῇ χυδαίᾳ συνθεσίᾳ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ὅπλα δὲ, τὸν ἀριθμὸν, τὸν χρόνον καὶ τὴν συζυγίαν. Ἐὰν ἡ γλῶσσα, ἦν περ συνήθως λαλοῦμεν καὶ γράφομεν, πρέπη νεωτέρα νὰ ὀνομασθῇ καὶ δὴ μετὰ τῶν νεωτέρων νὰ συγκαταταχθῇ, τοῦτο κυρίως ἀποδοθήσεται εἰς τὰς ῥηματικὰς ἀλλοιώσεις. Ἐνταῦθα μόνον ἐναργῶς ἐπιστημαίνεται ἡ μετάβασις ἀπὸ τοῦ ἀρχαίου κόσμου πρὸς τὸν νεώτερον, τὸ χάσμα, τὸ χωρίζον τὰ ἡμισφαίρια τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Ἡ μεταμόρφωσις τῶν τριῶν τούτων ιδιοτήτων τοῦ ῥήματος εἶνε, εἰ ἐξέστιν οὕτως εἰπεῖν, αὐτὸς ὁ μεσαιών. Ἀπόδος, εἰ δύνασαι, τὰ ἀπολωλῶτα καὶ ἀποκατάστησον τὰ μεταβληθέντα κύττα, ἐπληρώσας εὐ τε καὶ χεῖρον τὴν γραμματικὴν καὶ τὴν σύνταξιν τῶν ἑλληνιστῶν συγγραψάντων Εὐαγγελιστῶν.

Ὅτι ἡ μετὰ Χριστὸν τῆς ἑλληνικῆς κοινωνίας ἀμπλάσις, ἐκόντων ἀκόντων τῶν λογίων, ἐππρέασε τὴν τέχνην τοῦ λόγου, τοῦτο ἱστοριονομικῶς ἐξηγεῖται καὶ ἤδη ἐξέθημεν ἐπὶ τούτου τὰς σχέσεις ἡμῶν. Ἄλλὰ πῶς ἐξηγεῖται τὸ φαινόμενον, ὅτι αἱ αὐταὶ ὡς ἔγγιστα ῥηματικαὶ τῆς ἑλληνικῆς γραμματικῆς ἀλλοιώσεις συνέβησαν καὶ εἰς τὰς λοιπὰς νεωτέρας γλώσσας τῆς

Εὐρώπης; Ἄνυπόθετος ἡ δι' ἐπιμιξίας καὶ μιμήσεως μετάδοσις; ἐπειδὴ, ἐκτὸς τοῦ ὅτι ἐθνομισξίαν Ἑλλήνων καὶ Φράγκων λ. χ. ἡ ἱστορία καὶ ἡ φιλολογία δὲν ἀναφέρουσιν εἰς χρόνους, καθ' οὓς ἡ γλῶσσα ἐσχηματίζετο, καὶ ἡ νεοελληνικὴ γραμματικὴ εἶχεν ἤδη περιέλθει εἰς ἡν σήμερον ὑπάρχει κατάστασις, πολὺν χρόνον πρὶν ἢ σχηματισθῶσιν αἱ νεολατινικαὶ καὶ νεοσαξονικαὶ διάλεκτοι; καὶ π. χ. διὰ τί τὸ μονολεκτικὸν σχῆμα τοῦ μέλλοντος, τὸ ἐν πάσῃ ἀρχαίᾳ γλώσσῃ ἐνυπάρχον, ἐξέλιπεν ἐντελῶς ἐκ πάσης νεωτέρας διαλέκτου τοῦ εὐρωπαϊκοῦ συστήματος; Σύμπτωσις; Οὕτω γενικὴν ἐπέχει ἰσχὺν νόμου καὶ ἔπρεπε νὰ μὴ παρέλθῃ ἀνεξέταστος; ἄρα συνέδραμεν εἰς τὴν μεταβολὴν, ὡς εἰς πολλὰ ἄλλα, ὁ κανὼν τῆς ἀπλοποιήσεως, ἢ τὴν μεταβολὴν ἐπήνεγκεν ἑτέρα τις ἀνάγκη φιλοσοφώτερα; Ὁ νεώτερος τοῦ μέλλοντος σχηματισμὸς διαφέρει τοῦ ἀρχαίου κατὰ τοῦτο, ὅτι χρῆζει βοηθητικῶν τινῶν ῥημάτων, ἔχω, εἰμί, θέλω, ὀφείλω, ὡςτε ἡ βούλησις, ἡ ἠθικὴ διάθεσις, ὁ σκοπὸς ἀποχωρίζονται τῆς πράξεως. Ἐν ᾧ λοιπὸν ὁ τῇ θεᾷ ἀνάγκη δουλεύων εἰδωλολάτρης ἐν τῇ λέξει πράξω συμπεριελάμβανε πρόσωπον ἄμα καὶ βούλησιν καὶ μέλλουσαν πράξιν, ὁ χριστιανός, τὴν δουλείαν τῆς συνειδήσεως ἀποβαλὼν καὶ τὴν συναίσθησιν κτησάμενος τῆς ἐλευθερίας αὐτοῦ, ἀλλὰ καὶ τὴν ιδέαν τοῦ μέλλοντος συλλαβῶν καθαρωτέραν, διέκρινε τὴν ἰδίαν βούλησιν ἀπὸ τῆς προτιθεμένης πράξεως, ὅπως ἐπὶ τοῦ τελεσθησομένου ἔργου ἐπιβάλλῃ τρόπον τινὰ τὴν σφραγίδα τῆς θελησιῶς του ἢ τῆς ὑπάρξεώς του ἢ τοῦ καθήκοντος; γνώμην ἐκφράζομεν, δὲν δογματίζομεν. Ἄλλὰ τίς οἶδε μὴ ὁ σύνθετος οὗτος τοῦ μέλλοντος σχηματισμὸς ὑποσημαίνῃ τὴν νίκην τῆς ἠθικῆς ἐλευθερίας κατὰ τῆς πολυθεϊκῆς ἀνάγκης, τὴν ὑπερίσχυσιν τῆς ἀτομικότητος αὐτῆς, ἥτις τοσαύτην ἔσχεν ἀνάπτυξιν ἀπὸ Χριστοῦ μέχρι τῆς σήμερον.

Εἰ δὲ τὸν ἀρχαῖον τύπον τοῦ μέλλοντος μὴ διεφύλαξεν ἡ νεοελληνικὴ, ἔχει ὁμοίως, καθὼς ὀρθότατα ὁ αὐτὸς Ἀσώπιος σημειοῖ, «διπλοῦν μέλλοντα τῆς συνεχείας καὶ συντελείας, θὰ γράφω καὶ θὰ γράψω, ὅπερ οὐδεμία ἐκ τῶν νεωτέρων γνω-

στοτέρων γλωσσῶν, ἀκριβῶς δ' εἰπεῖν οὐδ' αὐτὴ ἡ ἀρχαία ἑλληνική ἔχει διό διάφορον τὸ μέλλω γράφειν τοῦ θέλω γράφει ἢ θά γράφω ὡς αὐτως λέγει διαστελλούσα, γὰ γράφῃ καὶ γὰ γράψῃ, γὰ ἔρχηται καὶ γὰ ἔλθῃ· περίεργον δ' ὅτι ἀνωμάλως μετένευχε τὸ προστατικόν καὶ εἰς τὸ παρελθόν, λέγουσα ἄς ἔγραφεν, ἄς ἤρχετο, ὅπερ μόνον περιφραστικῶς δυνατὸν ἄλλοι γὰ ἐξηγήσωσι, διὰ τί δὲν ἔγραφε; διὰ τί δὲν ἤρχετο; ὡς αὐτως ἂν ἤλθεν, ἄς ἀνεχώρησεν, ἄς ἀπέθανεν».

Οἱς προσθέτομεν ἡμεῖς καὶ ἕτερόν τινα τύπον, ἐν χρήσει συνήθως ὄντα ἀντὶ προστακτικῆς. Τὸ γὰρ ἔλθῃ διάφορον κατὰ δύναμιν τοῦ ἄς ἔλθῃ, καθ' ὅσον τοῦτο μὲν ἀναλογεῖ πρὸς τὸ ἀρχαῖον ἔλθειν, ἥτοι ἐπιτρέπομεν γὰ ἐκπληρωθῆ ἑτέρου ἢ θέλεις· τὸ δὲ πρῶτον, ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὸ ἔλθειν, ἥτοι πρὸς τὸ ἀπαρτίματον ἐν τῇ ἀπολύτῃ χρήσει αὐτοῦ, ἀντὶ προστακτικῆς, ὑπονοῦν δὲ τὸ δεῖ, χρῆ, ἀναγκαῖόν ἐστι καὶ τὰ παρόμοια, ἐμφαίνει δεσποτικώτερον καὶ ὑποκειμενικὴν τὴν κέλευσιν, ὡς εἰ ἔλεγεν ἀείρη γὰ ἔλθῃ, ἢ θέλω, διατάσσω γὰ ἔλθῃ.

Ὅπως δὴ ποτε ὑπὸ τῶν τελευταίων τῆς γλωσσολογίας ἀνακαλύψων καὶ μελετῶν ἀναγκαζόμεθα γὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι οὐδὲν ὑπάρχει ἐν τῇ οικονομίᾳ τῶν νεωτέρων γραμματικῶν, οὐδεμία ὑφίσταται ἐν ταύταις ιδιότης, ἔστω καὶ ἡ εὐτελεστέρα, μὴ ὀφείλουσα τὸν λόγον τῆς ὑπάρξεως αὐτῆς εἰς τὴν ἱστορίαν, διὰ μέσου δὲ τῆς ἱστορίας εἰς σίνα νόμον ὑπέρτατον, προνοητικόν, διοικοῦντα καὶ ἐν ἀγνοίᾳ τῶν γραμματικῶν προβιβάζοντα τὸν ἄνθρωπον εἰς τὸ βέλτιον· μεταβάλλονται ἐκ διαλειμμάτων οἱ κανόνες τῆς ἠθικῆς, μεταβάλλονται τὰ θρησκευματα καὶ αἱ θεότητες· μεταβάλλονται φιλοσοφίαι καὶ νομοθεσίαι· τί λέγομεν; Καὶ αὐτὸς ὁ λογικὸς ἄνθρωπος, ὁ καθ' ὁμοίωσιν τοῦ Πλάστου σχηματισθεὶς μεταβάλλεται καθ' ἑκάστην . . . Μόνη δ' ἡ τῆς ἑλληνικῆς διαλέκτου Γραμματικὴ θά μείνῃ ἀμετάβλητος, ἀπαράβιαστος εἰς τὸν αἰῶνα!

Γ. ΠΑΠΑΡΡΟΔΟΥ.

Η ΓΥΝΗ ΕΝ ΚΟΧΙΓΚΙΝΗ.

Ἐν τινι συγγράμματι, δημοσιευθέντι ὑπὸ τινος κληρικοῦ, ὑπὸ τὴν ἐπιγραφὴν *Εἰκοσὶν ἔτη ἐν Ἀρνάμ*, ἀπαντᾷ ἡ ἐξῆς περικοπή, δίδουσα ιδέαν τινὰ περὶ τῆς τύχης τῆς γυναικὸς ἐν Κοχιγκίνῃ.

Ὅταν σύζυγός τις ἔχη παράπονα ἐναντίον τῆς συζύγου αὐτοῦ τιμωρεῖ αὐτὴν ἀδιστακτως. Δὲν προβαίνει δὲ ἀμέσως εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῆς τιμωρίας, ἀλλ' ἐγκαρτερεῖ, ἀφίνων γὰ παρέλθῃ ἡ πρώτη συγκίνησις, ἣν προῦξένησεν αὐτῷ τὸ πταῖσμα τῆς συζύγου αὐτοῦ.

Ἀναπαυθεὶς ὀλίγον, λαμβάνει τὸ τέιον, καπνίζει ἀλληλοδιαδόχως δύο ἢ τρία σιγάρα, εἶτα δ' ἐνδύεται ἰδιαίτερον στολὴν καὶ λαμβάνων ὕψος δικαστοῦ διατάσσει τὴν σύζυγον γὰ κομίσῃ τὴν ράβδον. Ἡ τελευταία αὕτη ἐκτελεῖ μετὰ σεβασμοῦ τὸ πρόσταγμα καὶ ἐλθοῦσα πίπτει ἐπὶ ψιάθου πρηνῆς πρὸ τῶν ποδῶν τοῦ ἀγαπητοῦ αὐτῆς ἀνδρός, ὅστις ἐν πρώτοις πατάσσει αὐτὴν τρίς εἰς τὰ ὀπισθεν διὰ τῆς ράβδου, εἶτα δὲ δίδει αὐτῇ μικρὸν τι μάθημα ἠθικῆς εὐλήπτου, ἀναφέρων ὅποια τὰ καθήκοντα τῆς ἐναρέτου συζύγου πρὸς τὸν ἑαυτῆς σύζυγον. Μετὰ τὸ τέλος τῆς διδαχῆς ταύτης ὁ ἀνὴρ ἐτοιμάζεται ὅπως ἐπανάρξῃται πάλιν τῆς τιμωρίας, τότε δ' ἡ γυνὴ κλαίουσα αἰτεῖται συγγνώμην καὶ ἐν στεναγμοῖς ὑπισχνεῖται τοῦ λοιποῦ ὑποταγὴν καὶ εὐπειθειαν. Ὁ σύζυγος ἐνδίδων ἐπιστρέφει αὐτῇ τὴν ράβδον, ἣν καὶ λαμβάνουσα αὕτη ἐξέρχεται εὐχαριστοῦσα ταπεινῶς ἐν μέσῳ ὑποκλίσεων.

Μετὰ τὸ δεῖπνον γίνονται τὰ αὐτὰ, ὅπερ ἐπαναλαμβάνονται καὶ πρὸ τοῦ ὕπνου, συνωδὰ τοῖς ἐθίμοις ὅπως ἐκάστη διόρθωσις γίνηται ἐν τρισὶ διαστήμασι χρόνου.

Κατ' αὐτὸν τὸν ἀρκετὰ παράδοξον τρόπον οἱ ἐν Κοχιγκίνῃ σωφρονίζουσι καὶ τὰ ἴδια τέχνα καὶ τοὺς ὑπερέτας.

Πολλάκις ἔμως συμβαίνει ὥστε ὁ ἀνὴρ γὰ εἶνε ὁ πταίων,

διότι, ὡς ἐν Εὐρώπῃ, καὶ ἐν Κοχινγκίῃ, ὡς ἐπὶ τὸ πλείστον, ἡ γυνὴ ἔχει δίκαιον.

Κατὰ βάθος αὕτη ἀναγνωρίζει τὸ δίκαιον αὐτῆς, ἀλλ' ἐμφορουμένη πάντοτε καλῶν διαθέσεων καὶ συναισθηνομένη ὅτι ἡ βία ἠδύνατο νὰ χαρακτηρισθῇ ὡς πταίσμα¹, ἐπινοεῖ μέσον, ὅπερ συμβιβάζει τὰ πάντα.

Ἄμ' ὡς ὁ ἔνοχος σύζυγος ἐγκαταλίπει τὴν οἰκίαν, ἡ γυνὴ συλλαμβάνει τὸν κόνα, ἢ τὴν γαλήν, ἢ πᾶν ἄλλον ζῶον ἀνήκον αὐτῇ, μεταχειριζομένη πρὸς τοῦτο πολλάκις καὶ τὰ ἴδια αὐτῆς τέκνα καὶ ἐν ἀνάσει κορέννυσιν ἐπ' αὐτῶν τὴν ὄργην αὐτῆς, ἀπαράλλακτως ὅπως ὁ σύζυγος ἐπ' αὐτῆς, ἥτοι κρατοῦσα τὴν βλάβδον ἀποτείνει πρὸς τὸν ἀπόντα αὐτῆς σύζυγον τὰ αὐτὰ ἠθικῆς διδάγματα, φροντίζουσα συνάμα ὅπως ποικίλλη ταῦτα διὰ βραδυσμῶν ἀρκετὰ ἀποτελεσματικῶν, ὡς ἦσαν ἐκεῖνοι, οὓς ἔλαβε.

Η. Α. Δ.

ΖΗΝΟΒΙΑ ΓΑΛΛΙΟΤΗ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΑ

(Ἰς προηγούμενον τεῦχος.)

Δ'.

Η ΘΥΜΕΡΑΛΗ.

— Γνωρίζετε, ἀγαπητὴ μητέρα, εἶπεν, ὅτι διήλθον τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν ἐν τῷ πύργῳ τοῦ Ἀνέτ, οὗ ὁ πατήρ μου εἶνε κύριος, ὡς πρίγκιψ Ἀνέτ καὶ κόμης Βεζέν.

— Μάλιστα, γνωρίζω τοῦτο, ἀπεκρίθη ἡ κ. Δεκρέκη.

— Ἐπήγετε εἰς Ἀνέτ, ἀγαπητὴ μητέρα; . . .

— Ποτέ.

— Τότε, ἐπανελάβεν ὁ πρίγκιψ, δὲν θὰ δυνηθῶ νὰ παραστήσω ὑμῖν διὰ λέξεων τὴν θαυμασίαν ὠραιότητα τόπου, ἐκ τῶν γραφικωτάτων καὶ θελκτικωτάτων τοῦ κόσμου. Ἐπάρχουσι δάση ἀπέραντα, δένδρα προαιώνια, σχηματίζοντα θόλους, οὓς δὲν δύνανται νὰ διαπεράσωσιν αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες. Ἐπάρχουσι βράχαι ἀπόκρημνοι, πηγαὶ διαυγεῖς, τέλος πάντα εἶνε ὅτε μὲν χαριέντα, ὅτε δ' ἄγρια, ἀλλὰ πάντοτε μεγαλοπρεπῆ καὶ μαγικά.

Ἄγνοῶ ἂν εἰς τὴν θεάν τῆς φύσεως ταύτης, τῆς τοσοῦτον σφριγώσης καὶ σθεναρᾶς, ὀρεῖλω νάποδώσω τὴν φλογερὰν ἀπληστίαν, ἥτις μὲ κατεῖχε κατὰ τὴν παιδικὴν μου ἡλικίαν ἀλλ' εἶνε βέβαιον ὅτι οὐδέποτε μ' ἐκυρίευσε ζωηρότερα χαρὰ, πληρεστέρα εὐτυχία, εἰμὴ μόνον ὅτε ἠδυνάμην νὰ διαφεύγω τὴν ἐπιτήρησιν τοῦ παιδαγωγοῦ μου, νὰ εἰσδύω μόνος ἐντὸς τῶν δασῶν, καὶ νὰ περιτρέχω τὰς πεδιάδας.

Αἱ παρεκτροπαὶ αὗται οὐδένα εἶχον σκοπόν, — ἀπλῶς ἔφερον τυχαίως τὰ ἀνεξάρτητα βήματά μου . . . Ἡσθανόμην ἐμαυτὸν μόνον, ἐλεύθερον, ἡ ἰδιοτροπία δὲ καὶ ἡ φαντασία διήκνουν τὰς ἐκδρομάς μου ἡ ἡμέρα μαι ἐφαίνετο καθρωτέρα, ὁ ἥλιος λαμπρότερος, τὸ στήθος μου ἐξωγκούτο ἐξ ὑπερφανίας, ἐκ τῆς ἀναπνοῆς αἴρος δροσεροῦ καὶ ἀποπνέοντος τὴν εὐωδίαν τῶν ἀνθέων, τῆς γλόσσης καὶ τῆς ῥητίνης τῶν δένδρων.

Ἐπὶ ὀλοκλήρους ὄρας ἠκολούθουν τὰς φανταστικὰς καμπὰς ὀυακῶς τινος.

Ἐδίωκον τὰς ἐλάρους καὶ τὰς δορκάδας, ἃς ἐννοεῖται ποτὲ δὲν κατέφθανον.

Εἰσπυρόμην εἰς καλύβην ξυλοκόπου, ἔτρωγον μέλανα ἄρτον, βεδρεγμένον ἐντὸς νεποῦ γάλακτος καὶ τὸ ἀπλοῦν τοῦτο γεῦμά μ' ἔτερπε πολλῶ καλλίτερον, ἢ ὅλαι αἱ γαστρονομικαὶ ἐφευρέσεις τῶν μαγείρων τοῦ Ἀνέτ.

Ἐνίοτε ἠκολούθουν μέχρι τοῦ νεκροταφείου εἰς τὴν κτεδαίαν πτωχοῦ χωρικοῦ.

Ἐδάδιζον τελευταίως, τὴν κεφαλὴν νεύων χαμαὶ καὶ τὰς

χειρας συννηνωμένας έχων, έρευγον δ' άμέσως, ότ' έβλεπον ότι άνεγνωρίσθην και ότι μ' έβλεπον μετά σεβασμοῦ και έκπλήξεως.

Αί συχνάι αύται και παρατεταμέναί άπουσίαι έλόπουν και άπήλπίζον τον δυστυχή παιδαγωγόν μου' άλλ' όμως, τή άληθεία, δέν έφρόντιζον πολύ.

Ό πατήρ μου, αύτή ή γλυκύτης ών, αύτή ή έπεικεια, ή τρυφερότης, ή άγαθότης, έφαινετο έννοών τάς άκαταμαχήτους όρμάς τής φύσεώς μου.

Δέν έξεπλήττετο, δέν παρωργίζετο ποτε.

Ήμέραν τινά, ήμην, μοί φαίνεται, δώδεκα ή δεκατριών έτών, ήκουσα αύτου να λέγη προς τον άδελφόν Φλωριανόν διά τής γλυκειάς αύτου φωνής, ήν γνωρίζετε και ύμεις.

« Άς άρήσωμεν αυτόν να πράττη αύτω. . . Άν παράξωμεν αυτόν θα απέλθη ίσως πλέον μακρόν, και τότε θα κοπιάσωμεν έτι περισσώτερον ίνα επαναγάγωμεν αυτόν. Έχει πνεῦμα ζωηρόν και θέλησιν ανεξάρτητον' διά τουτο άγνοεί τί να πράξη, άλλά και δέν κάμνει κακήν αύτων χρήσιν' παραδείγματός χάριν, χθές ύπήγε να προσευχηθῆ μετά του έρμηίτου τής Ασονής. Έπιτηρεῖτε αυτόν καλώς, πλην μη τιμωρεῖτε αυτόν. Άπαγορεύω τουτο ».

Οί λόγοι οῗτοί μοι ένεποίησαν έντύπωσιν πολύ διάφορον έκείνης, ήν θα ένεποιούν άπειλαί και έπιπλήξεις.

Διενουόμην ότι ήτο κακόν και άσύγγνωστον να γείνω αίτιος άνησυχίας και λύπης τσοούτον άγαθοῦ πατρός, και άπ' εκείνης τής στιγμής αί πλανητικάί εκδρομαί μου κατέστησαν σπανιώτεραι.

Έν τούτοις ήμέρας τινάς αί πλανητικάί διαθέσεις μου με καταλάμβανον μετά τσοαύτης ζέσεως, ώςτε δέν ήδυνάμην ν' άντιστώ και διέρευγον ώς άλλοτε.

Άλλά τότε ή χαρά μου οῦτε καθαρά οῦτε τελεία ήτο' ήνούτο μετά σκυθρωπότητος και έν μέρει με καταλάμβανε τύψις συνειδήσεως . . .

Λέγω ύμιν ταῦτα πάντα, άγαπητή μητηρ, εισέρχομαι εις παρομοίας λεπτομερείας, όπως έννοήσητε καλώς τί ήμην κατά

τήν παιδικήν μου ήλικίαν . . . Άλλως δ' όσα διηγοῦμαι ύμιν εινε άπαράιτητος πρόλογος εκείνων, άτινά μοι άπολείπονται να είπω . . .

— Έξακολούθησον, άγαπητόν μοι τέκνον, άπεκρίθη ή κ. Δεκρίκη, τά κατά σε μεγάλως επιθυμώ να μάθω.

Ό Δελαβάλ επανέλαβε'

— Τέταρτον λεύγης περίπου από του μεγάρου Άνέτ, εύρίσκειται τόπος, παραδόξως άνώμαλος και τσοούτον άγριος, ώςτε δύναται να φανῆ τρομερός.

Φαντάσθητε εις τό άκρον δάσους, αποτελουμένου εκ μεγάλων δρυών και γιγαντείων καστανεών, συσσώρευσιν ύπερμέτρων μελαινωών πετρών, μεμιγμένων μετά χαινόντων κοιλωμάτων, και επί πασών τούτων ύπερκειμένην γρανιτικήν πυραμίδα, τεραστίου μεγέθους, ήν οί χωρικοί άγνοώ διά τί καλούσι *Πυραμίδα του Διαβόλου*.

Πέριξ ή γῆ εινε πετρώδης και άγονος, μη παράγουσα ειμή χόρτα, ταχέως ξηραίνόμενα και συστάδας άγρίων πύξων.

Τό μέρος τουτο καλείται Θυμεράλη, και φαίνεται ότι προήλθεν εκ τρομεράς τινος διαταράξεως τής γηίνης σφαίρας.

Εινε αρκετά εύκολον ν' αναρριχηθῆ τις επί του βραχώδους λόφου μέχρι τής βάσεως τής *Πυραμίδος του Διαβόλου*, εκείθεν δ' εκτείνεται άπέραντος και θαυμασία θέα.

Έσπέραν τινά επίστρεφον εκ μιās τών εκδρομών εκείνων, περι ών ώμίλησα ύμιν πρό ολίγου και ως δέν ειχον την δύναμιν να παραιτηθῶ έντελώς.

Δισκέλισα την Θυμεράλην, εκάθισα επί σωρού γρανιτών και παρετίρουν τον όρίζοντα.

Τό θέαμα, όπερ έράνη εις τους όφθαλμούς μου, ήτο μεγαλοπρεπές και ποτέ δέν θα εξαλειφθῆ τής μνήμης μου.

Ή ήμέρα ήτο ώραία, άλλά διεδέχτο αύτην έσπέρα θυελλώδης.

Μεγάλα σκιερά νέφη επλανώντο επί του ούρανου και έλάμβανον όψεις αλλοκότους και εύμεταβλήτους, συναντώμενα και συγκρουόμενα.

Ὁ ἥλιος ἐβύθιζε τὸν λάμποντα δίσκον αὐτοῦ ἐντὸς τῶν νεφῶν τούτων, ὧν μετεμόρφου μέρος μὲν εἰς φλέγουσαν κάμινον, μέρος δ' εἰς κροσσούς ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς.

Ἦτο ἐκ τῶν ἐξόχων θεαμάτων. ἄτινα πολλάκις ὁ Θεὸς δίδει εἰς τὸν κόσμον, ἐν ᾧ οὗτος οὐδόλως παρατηρεῖ αὐτά.

Τὴν ψυχὴν μου εὐσεβῆς ἐνθουσιασμός ἐκυρίευσεν πρὸ τοῦ θεάματος ἐκείνου.

Αἰφνίδιος θόρυβος, παραχθεις κάτωθεν, μὲ ἀπέσπασε τῆς μελέτης μου ἐκείνης.

Εἶδον μικρὰν κόρην, ὀκτὼ ἕως ἐννέα ἐτῶν, ἥτις ᾠδήγει αἶγα διὰ σχοινίου, δὲν ἠδύνατο ὁμως νὰ ὑπερισχύσῃ τοῦ πεισμονικοῦ καὶ ἀπειθοῦς ζήλου.

Ἡ μικρὰ κόρη ἠγωνίζετο νὰ προχωρήσῃ.

Ἡ αἷζ τὸναντίον, προσελκυσθεῖσα ἀναμφιβόλως ὑπὸ καλῆς τινοῦ ἐρπούλλου ἢ δεινδρολιθάου, ἐπαλινδρόμει μετ' ἰσχυρογνωμοσύνης.

Πάλιν ζωπρὰ συνήφθη αἰγὸς καὶ παιδὸς.

Μετὰ τινα λεπτά ἡ πάλιν αὐτὴ ἔλαβε τέλος, ὅπερ μ' ἐφόβησεν ὑπερμέτρως.

Ἡ αἷζ ἐπέδρηθεν ἀπότομον πῆδημα καὶ μετὰ δύο ἢ τρία τοιαῦτα προσπάθησε νὰ φύγῃ.

Ἡ κόρη δὲν ἀφῆκε τὸ σχοινίον καὶ ἐπειδὴ ἡ αἷζ ἦτο ἰσχυροτέρα, παρέσυρε τὴν μικρὰν, ἥτις καὶ ἔπεσεν.

Ἐν τῇ πτώσει αὐτῆς ἐκτύπησε τὸ μέτωπον ἐπὶ τῆς πέτρας.

Εἶδον νὰ βῆ τὸ αἷμα, ἔβαλον κραυγὴν καὶ ὤρμησα διὰ μέσου τῶν ἀκανθωδῶν βάτων καὶ κυλιομένων λίθων, οὐδόλως σκεπτόμενος μήπως συντριφθῶ.

Ἐγονυπέτησα πλησίον τῆς παιδὸς καὶ ἀνήγειρα αὐτὴν εἰς τοὺς βραχίονάς μου.

Ἡ πληγὴ ἦτο ἀσήμεντος, εὐθύς δ' ὡς διεσκεδάσθη ἡ ἀνησυχία μου, ἔμεινα ἔκθαμβος ἀπέναντι τοῦ θελκτικοῦ προσώπου τῆς μικρᾶς κόρης.

Οὐδέποτε εἶδον, οὐδέποτε ὠνειρεύθην τι, τοσοῦτον ὠραῖον, τοσοῦτο τέλειον.

Ἡ παῖς μοὶ ἐμειδίασεν ἐν μέσῳ τῶν δακρύων αὐτῆς καὶ καθ' ὅλην μου τὴν ζωὴν δὲν θὰ λησμονήσω τὴν ἀξιολάτρευτον ἔκφρασιν τοῦ θεοῦ ἐκείνου μειδιάματος.

«—Δὲν εἶνε τίποτε . . . τίποτε! . . . μοὶ εἶπεν ἡ μικρὰ, διὰ φωνῆς γλυκυτάτης.

Ἐλαβον τὸ βινόμακτρόν μου καὶ ἀπέμασπον τὰς ὀλίγας σταγόνας αἵματος, αἵτινες ἔρρεον ἐκ τῆς πληγῆς τοῦ ὠραίου μετώπου αὐτῆς.

Μοὶ ἐμειδία πάντοτε, μὲ παρατήρει, τὸ βλέμμα δ' ἐκείνο καὶ τὸ μειδιάμα συνεχίζουν τὴν ψυχὴν μου, ἐτάραττον τὴν καρδίαν μου.

Δὲν ἐφοβοῦμην ἔτι, καὶ ἐν τούτοις ἠσθανόμην ἑμαυτὸν τοσοῦτο συγκεκινημένον, ὥστε αἱ χεῖρες καὶ τὰ χεῖλη μου ἔτρεμον παρὰ τὴν θέλησίν μου.

Ἡ μικρὰ κόρη ἐπαύσατο κλαίουσα· παρηγορήθη καὶ ἐφρόντισε μόνον περὶ τῆς αἰγὸς αὐτῆς.

Ἐδειξα ταύτην, βήματά τινα μακρὰν, βόσκουσαν ἐν τῇ συστάδι τῆς ἐρπούλλου, ἥτις ὑπῆρξεν ἡ αἰτία ὄλου τοῦ κακοῦ.

«—Θέλω νὰ τὴν συλλάβω, εἶπεν.

«—Ὅπως σὲ ἀνατρέψῃ ἐκ δευτέρου! ἀνέκραξα.

«—ὦ! Ἴσως δὲν θὰ εἶνε πλέον τόσον κακὴ! εἶπεν ἡ κόρη μετὰ μειδιάματος. Καὶ ἐκτός τούτου πρέπει νὰ ἐπιστρέψω εἰς Φρεσνότην.

«—Λοιπὸν κατοικεῖτε ἐν Φρεσνότη;

«—Μάλιστα, μετὰ τῆς μητρός μου.

«—Τότε θὰ συνοδεύσω μετὰ σοῦ, καὶ ἐγγυῶμαι ὅτι ἡ αἷζ οὐδόλως θάντιστῇ εἰς ἐμέ. . . .

Ἐδραμον ἀμέσως κατόπιν τοῦ δυσπειθοῦς ζήλου.

Συνέλαβον αὐτὸ ἄνευ κόπου· ἀλλὰ καὶ εἰς ἐμὲ οὐδαμῶς ὑπέκουσαν, ἕτεροι δὲ κλάδοι ἐρπούλλου ἤσκουν ἐπ' αὐτῆς ἰσχυρὰν ἔλξιν.

Ἐν τούτοις ἐπέμεινα καὶ ἔμελλον νὰ νικήσω, ὅτε τὸ σχοινίον ἐκόπη.

Ἐλαβον τὴν ζώνην μου, προσέδρασα αὐτὴν εἰς τὰ κέρατα τῆς

αίγος, και έσυρον αυτήν θριαμβευτικῶς ὀπισθέν μου διά τοῦ αὐτοσχεδίου ἐκείνου δεσμοῦ.

Ἐπορεύθημεν πρός τήν Φρεσόνην, χωρίον, ὅπερ ἐγνώριζον κάλλιστα.

Ἡ παῖς ἐβάδιζε πλησίον μου, κτυπῶσα ζωηρῶς τὰς μικράς χεῖρας αὐτῆς και ἱσταμένη ἀπό καιροῦ εἰς καιρόν, ἵνα δρέπῃται δράγμην χόρτου, ἣν προσέφερεν εἰς τήν αἶγα, ἀναμφιβόλως ὅπως ἀποδείξῃ ὅτι δέν ἐμνησικάκει και ὅπως καταστήσῃ τήν αἰγμαλωσίαν αὐτῆς ἀνεκτοτέρα.

«— Πῶς ὀνομάζουσαι; ἠρώτησα αὐτήν καθ' ὁδόν.

«— Ζηνοβία.

«— Ζηνοβία τί;

«— Ζηνοβία Γαλλιότη. Καί ὑμεῖς; . . .

«— Ἐγὼ ὀνομάζομαι Λουδοβίκος», ἀπεκρίθην.

Κατόπιν προσέθηκα:

«— Εἰπέ μοι, Ζηνοβία, ἡ μήτηρ σου τί κάμνει; . . .

«— Κλώθει λινόν δι' ἀτράκτου' ἀλλά τώρα εἶνε ἀσθενής, και δέν δύναται νά κάμῃ τίποτε, ἡ πτωχὴ μήτηρ μου. . .

Και ἐν ᾧ ἡ Ζηνοβία μοι ἀπεκρίνετο οὕτω, εἶδον δάκρυα ἢ μᾶλλον μαργαρίτην ἐπὶ τῶν μακρῶν βλεφαρίδων τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς.

«— Καί ὁ πατήρ σου; ἠρώτησα μετά τινος στιγμῆς.

«— Ἀπέθανεν. . . ἐψιθύρισεν ἡ μικρὰ τρεμούση φωνή.

«— Ἀπέθανεν!» ἐπανελάβον μετά συγκινήσεως, ὥστε θά ε-λεγέ τις ὅτι ἦτο συγγενῆς μου.

«— Μάλιστα, ἐξηκολούθησεν ἡ Ζηνοβία διά φωνῆς μόλις ἀκουομένης: ἐρονεύθη κτυπηθεῖς ὑπό ταύρου, ἐν τῇ ἐπαύλει τῆς ὑποκομητείας ἐν ᾗ ὑπερέτει, και ἦτις ἀνήκει εἰς τὸν πρίγκιπα

Ἡ Ζηνοβία ἔκλαιε.

Δέν πρσεπάθησα νά παρηγορήσω αὐτήν, διότι και ἐγὼ αὐτὸς ἠεθανόμην τήν καρδίαν μου περιλυπον και μοι ἐφαίνετο ὅτι μίαν ἂν ἔλεγον και μόνην λέξιν, τὰ δάκρυά μου θά ἐπλημύρουν.

Ἐσιώπησα και ἐξηκολούθησαμεν σιωπηλῶς τήν ὁδόν ἡμῶν.

Ἐβαδίζομεν ὁ εἰς πλησίον τοῦ ἄλλου' ἐκράτουσ τήν χεῖρα αὐτῆς και ἐθλιβον αὐτήν ἡρέμα, θέλων διά τοῦ τρόπου τούτου νά φανερώσω αὐτῇ ὅτι μετείχον τῆς λύπης αὐτῆς.

Αἶφνης, κάμπτων τήν γωνίαν τῆς Βενερίας, εὔρεθην ἔμπροσθεν τοῦ πατρός μου.

Περιεπάται, περιστοιχούμενος ὑπό τῶν εὐγενῶν αὐτοῦ και ὑπό πολυπληθοῦς ἀκολουθίας.

Ἐξεπλάγην κατ' ἀρχάς και ἔμεινα ἄφωνος: ἀλλ' ἀνεθάρρησα, σκεπτόμενος ὅτι οὐδέν ἔπραξα κακόν.

Ἐο πατήρ μου μοι ἐνευσε νά πλησιάσω.

Ἐπήκουσα. Μὲ ἠρώτησε και διηγήθην αὐτῷ ταχέως και εἰλικρινῶς πᾶν ὅ τι συνέβη.

(Ἐπεταῖ συνέχεια).

ΠΟΙΚΙΛΑ.

Ἡ ἀρξαμένη ἤδη ἐθνική ἐκδοσις τῶν ἔργων τοῦ μεγάλου ποιητοῦ Βίκτωρος Οὐγῶ, ἣν ἀνέλαβε τὸ βιβλιοπωλεῖον Lemonnyer και Richard, θά εἶνε ἀληθῆς καλλιτεχνικόν μνημεῖον, ὡς πρός τήν τυπογραφικὴν πολυτέλειαν, τὸ κάλλος τῶν χαρακτήρων και τοῦ χάρτου, τὴν ἀξίαν τῶν εἰκόνων και τὴν ἐντέλειαν τῶν χαλκογραφιῶν, ὀφειλομένων εἰς τοὺς διασημοτέρους καλλιτέχνους τῶν καθ' ἡμᾶς ἡμερῶν, πάντων γάλλων, ὅπως ἔχη οὕτω τὸ ἔργον ἀποκλειστικῶς ἐθνικόν χαρακτήρα. Ἡ ἐκδοσις, ἥς ἡ ὅλη δαπάνη ἐλογίσθη εἰς δύο και ἡμισυ ἑκατομμύρια φράγκων, συλλεχθέντων διά συνδρομῶν, γίνεται κατὰ τεύχη, ἐκδιδόμενα κατὰ δεκαπενθημερίαν: πέντε τεύχη ἀπαρτίζουν ἕνα τόμον, εἰς διάστημα δ' ὀκτῶ ἐτῶν θά συντελεσθῇ ἡ ὅλη ἐκδοσις, συγκεκριμένη ἐκ 38—40 τόμων,

κοσμουμένων υπό 2,500 χαλκογραφιών και 250 εικόνων, εκτός του κειμένου.

Και ήδη το πρώτον τεύχος, περιλαμβάνον τὰς Odes et Ballades μετά προσωπογραφίας, παριστώσης τὸν Οὐγὼ εἰκοσαετῆ, τεσσάρων μεγάλων συνθέσεων καὶ 85 μικροτέρων ζωγραφημάτων, ὀφειλομένων εἰς τοὺς διασημοτέρους Γάλλους καλλιτέχνας, προσηνήχθη τῷ Οὐγὼ κατὰ τὸ λαμπρὸν συμπόσιον, τὸ γενόμενον ἐν τῷ ξενοδοχείῳ Continental, τὴν ἑσπέραν τῆς 14/26 Φεβρουαρίου, ἐπὶ τῇ 83 ἑπετηρίδι τῶν γενεθλίων τοῦ ἀνδρός. Παρῆσαν ὑπὲρ τοὺς διακοσίους συνδαιτυμόνας, ἐν οἷς ὁ δήμαρχος τοῦ Σηκουάνα, ὁ πρόεδρος τοῦ δημορχιακοῦ συμβουλίου τῶν Παρισίων, ὁ πρόεδρος τοῦ συνδικάτου τοῦ τύπου, οἱ διακρινόμενοι ἐν τοῖς γράμμασι, τῇ καλλιτεχνίᾳ καὶ τῇ δημοσιογραφίᾳ καὶ ἄλλοι ἐπίσημοι ἄνδρες.

Τὰ ὀγδοήκοντα τρία ἔτη τοῦ Βίκτωρος Οὐγὼ εἶνε ἔτη ἀκῆς, βώμης καὶ χιονοσκεπάστου νεότητος. Τὸ ἐξῆς ἐπικυροῖ τὴν ἀλήθειαν τοῦ πράγματος.

Μία τῶν θερμότερων καὶ εἰλικρινεστέρων φίλων τοῦ γηραιῦ ποιητοῦ εἶνε καὶ ἡ κυρία Τόλα Λοριάν, στιχογράφος καὶ δεινὴ ἀρματοδρόμος, ἣτις συχνὰ παραλαμβάνουσα τὸν ἐνδοξὸν φίλον αὐτῆς εἰς τὸν φαέθοντα αὐτῆς, ἀρματοδρομεῖ εἰς τὸ δάσος τῆς Βουλώνης.

Μιᾶ τῶν ἡμερῶν ἐπιπτε παχεῖα χιῶν καὶ τὸ ψῦχος ἦτο δριμύτατον· κατὰ τὴν συνήθειαν αὐτῆς ἤλθε νὰ παραλάβῃ τὸν φίλον αὐτῆς, ὅτε καὶ βλέπει αὐτὸν ἄνευ ἐπανωφορίου.

— Καὶ τὸ ἐπανωφόριον;

— Τὸ ἐπανωφόριόν μου! Δὲν φέρω ποτέ· δὲν ἐφόρετά ποτε. Φέρω τὸν χειμῶνα τὰ αὐτὰ ἐνδύματα, ὅσα καὶ τὸ θέρος. Ἐπανωφόριον εἰς ἐμὲ εἶνε ἡ νεότης μου! . . .

Νεότης κατὰ τὸ 83ον ἔτος!

Τὸ βιβλίον τῆς αἴθριον. Ἐξεδόθη ἀρτίως ἐν Βλέσαις ἐπιστημονικὸν ἅμα καὶ τυπογραφικὸν κειμήλιον. Ὁ συγγραφεὺς

Δερόχας θέλει δι' αὐτοῦ νὰ ὑποστηρίξῃ τὴν πρωτότυπον θεωρίαν, ὅτι ὁ χάρτης καὶ τὸ μέλαν δέον νὰ συμφωνῶσι πρὸς τὸ θέμα καὶ τὸ ὕψος τῶν συγγραμμάτων, συνήνωσεν εἰς ἓνα τόμον διάφορα εἶδη ποιημάτων, διηγημάτων κτλ., ἕκαστον ἐπὶ χάρτου καὶ διὰ μέλανος καταλλήλου χρώματος, ὅλον ἐλεγεία ἐπὶ μέλανος χάρτου, ἐρωτικά ἄσματα ἐπὶ ροδόχρου, μεσαιωνικά ρομάντσα, περιβεβλημένα διὰ τυπογραφικῶν κοσμημάτων γοτθικοῦ ῥυθμοῦ, καὶ οὕτω καθ' ἑξῆς. Ἐνὶ λόγῳ, κατὰ τὸν κύριον Δερόχαν, τὸ πλῆρες ἀποτέλεσμα τῶν λέξεων ἐπιτυγχάνεται κάλλιστα διὰ τῆς συνδρομῆς τοῦ τύπου καὶ τοῦ χρώματος.

Πόθεν ἡ ἀρχὴ τοῦ παρά ταῖς μοναχαῖς τοῦ Δυτικοῦ δόγματος ἐν χρήσει καλύμματος τῆς κεφαλῆς ἢ Κορωνίδος, ὡς ἀποκαλοῦσιν αὐτό;

Πάλαι ποτέ, ἐπὶ τῇ προεγγίσει τῆς τεσσαρακοστῆς, πᾶσαι αἱ ἀνά τὴν Γαλλίαν γυναικεῖαι μοναὶ ἐξέπεμπον δύο μοναχάς, ὧν ἡ μία νεωτέρα τῆς ἄλλης, ἵνα περιέλθωσι τὰς διαφόρους πόλεις, πρὸς συλλογὴν ἐράνων. Ὀνομάζοντο δ' αἱ μοναχαὶ αὗται χελιδόνες τῆς τεσσαρακοστῆς. Ἐπεσκέπτοντο μίαν πρὸς μίαν τὰς οἰκίας, καὶ ἰδίᾳ τὰ κυριώτερα ξενοδοχεῖα, καὶ αὐτῶν τῶν βασιλικῶν ἀνακτόρων μὴ ἐξαιρουμένων, πρὸς ἐκπλήρωσιν τῆς ἐντολῆς αὐτῶν.

Δύο λοιπὸν ἐκ τῶν ἀνωτέρω μοναχῶν εἰσέδυσαν ἡμέραν τι νὰ μέχρη τοῦ ἐστιατορίου Λουδοβίκου τοῦ 14', ἀκριβῶς κατὰ τὴν ὄραν τοῦ γεύματος.

Ἡ μία αὐτῶν ἔτυχεν οὕσα τόσον εὐεϊδῆς, ροδόχρους καὶ συνισταμένη, ὥστ' οὐδαμῶς ἐπήρκει τὸ ἐν χρήσει τέως μικρὸν κάλυμμα τοῦ προσωποῦ νὰ παρεμποδίξῃ τὰ πρὸς αὐτὴν πεμπόμενα βλοσυρὰ τῶν ἐρωτύλων νέων βλέμματα. Ἰδὼν αὐτὴν ὁ Λουδοβίκος, ἠγέρθη τῆς θέσεως αὐτοῦ καὶ, διπλώσας τὸ πρὸ αὐτοῦ χειρόμακτρον εἰς δύο, ἔθετο αὐτὸ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τῆς μοναχῆς.

Ἐκτοτε λέγεται ὅτι ἐπεκράτησε τὸ εἶδος τοῦ καλύμματος.

ὅπερ φέρουσιν αἱ μοναχαὶ τῶν πλείστων γυναικείων κοινοβίων τοῦ δυτικοῦ δόγματος.

Αἱ ἠνωμέναι πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς εἶνε πλέρεις πόλεων συνωνόμων πρὸς τὰς εὐρωπαϊκάς. Εἰκοσιτρεῖς φέρουσι τὸ ὄνομα Παρίσιοι, 32 Πετρούπολις, 44 Ἀννόβερον, 7 Ἀμβούργον, 44 Δρέσδη, 8 Βρέμη, 54 Ῥώμη, 8 Βερσαλλίαι καὶ 2 Ἀθῆναι.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ

Βαυκάλημα.

Νόξ!... Κοιτάσθητι, ὦ πλάσμα,
τῆς νεότητός μου ἄσμα,
τῶν νυκτῶν μου ἡ ἡμέρα
καὶ ἡὼς μου ἐν ἑσπέρα!

Ἀλλὰ πρότιστον, ὦ κόρη,
τὸν ὀρίζοντα θεώρει!
Εἶνε μέγας, καίτοι μείζων
τῆς ψυχῆς σου ὁ ὀρίζων.

Αἶται, ἀεράως αἶται
ἐπὶ σοῦ, ἐμοῦ καὶ ἔτι
ὅσα ἔμφρων ἐξαιτῆται
καὶ ὁ ὕψιστος δωρεῖται.

Αἶται ἔλεος, ἂν κρίμα
μοὶ ἐκλόρησε τὸ βῆμα,
καὶ συγγνώμην, εἰάν θεῖον
σὲ ἐκάλεσα μεθύων.

Νόξ.... Οὐαί μοι! Ἡ καρδία
ἀδθις μόρη ἐν σκοτίᾳ
ὀμιλῶ πρὸς σέ, φιλότατη
σὲ ζητῶ ἐγγύς.... Ἀπάτη!

Κὰν χωρίζωσιν ἰθάγη
καὶ βνάκια ὡς τάφοι,
ἡ ψυχὴ μας ἠρωμένη
θὰ ἐλπίζη, θὰ ἐμμένη.

Ἐὰν σκόπη γῆς γωρία,
μὰς ἐροῖ ἡ φαντασία
ἐὰν παίζωσιν ἐκτάσεις,
μὰς ἐροῦσιν αἱ ἐκστάσεις.

Νόξ.... κοιτάσθητι, παρθένε,
ἐν τῷ ἔπρω σου μὴ στένε!
Βλέπε ὄνειρα ἀγγέλων,
ὄραφ μόρον μου καὶ μέλλον.

Ἀδρα δρόσιζε νυκτῶα
στίφρα ἐνθεα, ἀθῶα!
Φέλαξ ἄγγελε, εὐφραίνου
ἐκ τοῦ χείλουσ τῆς παρθένου!

Ὅχι, ὄχι, ἀδρα, στήθει!
Ἔχει ἀδραν ἐν τῷ στήθει...
Μή, ὦ ἄγγελε, βεβήλωσ
κόρης ἐγγιζε τὸ χεῖλος!

Εἶσαι ἄγγελος καὶ ὅμως
σὲ διέπει θεῖος νόμος!
Σὲ ζηλεύω, μή! Σοὶ φθάσει
ἡ οὐράριος στεφάνη!

Νόξ.... Ἡ κόρη ἐκοιμήθη,
ἡ θεότης ἀρεστήθη,
ἡ μορφὴ τῆς ἐν ἐκστάσει,
ἡ ψυχὴ τῆς ἐν ἀστράσει....

Μή, θεότης μου ὑπάτη,
μὴ τὸ θέληματρός μου κράτει
παρὰ σοὶ ἐν τῷ αἰθέρι,
μὴ τοῦ ὄλου μου ἀφαίρει!.....

ὦ κοιμοῦ ἐν τῇ εὐφρόνῃ,
ὦ γαῖδρότης μου ἢ μόρη!
Ἐκοιμήθης; ὄραρ εἶδες;
Ὅραρ εἶδες; ὦ ἐλπίδες!

Ὅραρ εἶδες; Ὅραρ εἶδον,
ὄραρ πάροχον ἐλπίδων,
οὐδ' ἢ λύσις ἢ αἰσία
ἐν δυοὶ καρδίαις μία.

Κηπολις, τῆς 7/19 Φεβρουαρίου 1883.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΟΣΧΟΠΟΥΛΟΣ.

Ἀγάπα με!

τῆς ποθητῆς μοι φίλης Μ. Π.

Ἴδὲ τὰ ἄρθρα τῶν ἀγρῶν, πῶς κλίρουν ἐρωτόλως
καὶ κρήφια γιλήματα ἀλλάσσουν αἰμόλως
ἰδὲ ὅποταν κλίρουν,
πόσα γλυκὰ ἀρώματα εἰς τὸν αἰθέρα χύρουν.

Ἴδέ, γιλιτάτη, τοὺς γλυκίς κατοίκους τοῦ ἀέρος,
τὰς τραγεράς καρδίας τῶν πῶς συννεοὶ ὁ ἔρωσ'
κάθε κελάδημά των,
ἐγκλείει πλῆθος ἀπειροσ ἀθῶων αἰσθημάτων.

Ἴδὲ τὴν φύσιν χαίρουσαν, τὴν φύσιν ἀγαπῶσαν,
τὰ θέληματρά της χίουσαν, πρὸς πάντα μειδιῶσαν.
Ἀκούεις τοὺς ζιφύρους
πῶς ἀσπασμοὺς ἀλλάσσουν ἐν ἔρωτι ἀπείρους!..

Τὸν μόρμυρον τοῦ βόσκου, τὸν ψίθυρον τῶν κλώνων,
τῶν φυλλωμάτων τὸν λιγύρ, ἀρωματώδη στόνον
ὦ! ἀκουσον!..... ὅποια
ἀγάπη, ὦ ἀγάπη μου, παρτοῦ καὶ ἀρμονία.

Φιλοδωροῦνται γίλημα τὰ πάντα εὐδαιμόνως,
οἱ βόσκες καὶ τὰ πτηνά, τὰ ἄρθρα τοῦ δρυμῶνος.
Καὶ σὺ τοιοῦτο δός μου,
καὶ σὺ λοιπὸν ἀγάπα με, ψυχὴ τοῦ ἄσματος μου.

Ἐν Αἰδυμοτείχῳ, 1883.

ΒΙΡΓΙΝΙΑ Η. ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΔΟΥ.

ΕΠΙΓΡΑΜΜΑΤΑ.

Εἰς λαίμαργον.

Θὰ ἐπερίβαινε κι' αὐτὸν τὸν Λούκουλλον ἂν ἔζη,
γιατί, φίλε Γεώργιε, τὸ στόμα σου δὲν παίζει.
Καλιγούλος ὀπωρικῶν καὶ τῶν κρεάτων Νέρων,
ὁ στόμαχός σου ἀθυσσός, ἢ γάρνηξ σου Ἀχέρων.

ΒΙΡΓΙΝΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑΔΟΥ

Εἰς στρατιωτικὸν ἰατρόν.

*Καλὰ σκέπτεσαι, γιατρὲ μου, καὶ δὲν βάζεις τὸ σπαθί σου
ἀρκετοὺς σκοτώνεις πάντα μὲ τὴν γιατρικὴ σου.*

ΑΛΕΞ. Κ. ΠΕΡΑΙΚΙΑΝΗΣ.

Μύθητάι.

Ὁ Α΄.

Αἰ, καὶ νῆπερσαν φωτιά

Ὅσα ὑπάρχουν εἰς τὸν κόσμον τρικατάρτα σχολειά!

Ὁ Β΄.

*Εἶπε τίποτ' ὅτι λέγεις ὅτι δὲ μαθηταὶ θὰ χαίρουν,
ὅταν ὅλοι οἱ δασκάλοι λησμορήσουν ὅσα ξέρουν.*

Τοῦ αὐτοῦ.

ΜΥΘΟΣ.

*Ἀπαρτῆ ἕνα λιοντάρι κάποιος λόκος μιὰ ἡμέρα,
καὶ τοῦ λέγει — Ποῦ πηγαίνεις, ὦ θηρίο φοβερό;
— Εἰς τὸ ὄρος ἀναβαίρω γὰρ τὰ πρῶ ἄλλο νερό....
— Τὸ νερό, ὁ λόκος λέγει, εἶνε σπάνιο ἐκεῖ πέρα....
— Εἶπε ὄμως καθαρό!*

Τοῦ αὐτοῦ.

Ἑπιτόμιος καὶ ἰδιοκτήτης: Ε. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ.

ΠΟΙΗΣΕΙΣ Ναὺμ-βέη Φράσσαρη, εἰς περσικὴν γλῶσσαν.—
Ἐν Κων/πόλει 1884. Ἐν τῷ τετάρτῳ τεύχει δημοσιευθήσε-
ται ἡ δέουσα περὶ τοῦ βιβλίου τούτου κρίσις.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟΝ ΤΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ 1885, ὑπὸ Α. Παλαιο-
λόγου. Ἐν Κων/πόλει.—Τιμᾶται Γρ. 20. Τὸ βιβλίον τοῦτο,
ἀριθμοῦν ἤδη 4ον ἔτος ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως αὐτοῦ, ἐκτίσαστο
καὶ παρὰ τοῖς Εὐρωπαίοις φήμην καὶ εἶνε ἄξιον πάσης συ-
στάσεως.

ΑΘΗΝΑΪΣ (Ἑφημερίς μετ' εἰκονογραφιῶν). Τὸ περιοδικὸν
τοῦτο σύγγραμμα, συγκείμενον ἐξ 156 τυπογραφικῶν φύλλων,
σχήματος 4ου διηρημένον εἰς 7 τόμους, ἐμπεριέχοντας πλέον
τῶν 360 καλλιτεχνικῶν εἰκόνων, περιλαμβάνει ὅλην ποικίλην,
τερπνὴν καὶ διδακτικὴν εἰς πάντα τὰ μέλη τῆς οἰκογενείας
διηγήματα πρωτότυπα καὶ μεταπεφρασμένα ὑπὸ δοκίμων
καλάμων περιγραφὰς πόλεων, βιογραφίας ἐπιστῶν ἀνδρῶν
τῆς οἰκουμένης, ποιήματα ἐκ τῶν νεωστὶ ἀναδειχθέντων ποιη-
τῶν, αἰνίγματα, γρίφους κτλ., καὶ τιμᾶται Δρ. ν. 20.

Εἰς τοὺς συνδρομητὰς τοῦ Κήρυκος πωλεῖται δεδεμένη εἰς
ἕνα τόμον ἀντὶ γροσίων ἀργυρῶν 60.

ΔΗΛΟΠΟΙΗΣΕΙΣ.

Περὶ πάσης αἰτήσεως ἀποτείνονται,

τῇ διευθύνσει τοῦ περιοδικοῦ «ΚΗΡΥΚΟΣ»,
Γαλατᾶ Κων/πόλεως, Τιτζαρέτ Χάν Ἰαριθ. 40. Βιβλιοδε-
τεῖον Κ. Α. Γεράρδου.

Αἱ ἐπιστολαὶ δεόν νά εἶνε ἀπηλλαγμέναι ταχυδρ. τελῶν.

Οὐδεμίᾳ ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ αἰτησίᾳ ἀποστολῆς φυλλαδίου
γίνεται δεκτὴ, μὴ συνοδευομένη ὑπὸ τοῦ ἀντιτίμου.

Δημοσιεύεται ἀγγελία παντός νεωστὶ ἐκδοθέντος βιβλίου ἢ
περιοδικοῦ συγγράμματος, οὐ ἀποστέλλεται ἀντίτυπον ἢ σειρὰ
τῇ διευθύνσει.

Ἐο «ΚΗΡΥΞ» ἀνταλλάσσεται μετὰ παντός περιοδικοῦ ἢ ἐ-
φημερίδος.

Οἱ ἀλλάσσοντες διαμονὴν συνδρομηταί, ὡς καὶ οἱ μὴ λαμ-
βάνοντες τακτικῶς τὰ τεύχη αὐτῶν, παρακαλοῦνται νὰ αναφέ-
ρῶνται τῇ διευθύνσει, ὅπως μὴ ἐπέρχηται βραδύτης περὶ τὴν
ἀποστολὴν τοῦ φυλλαδίου.

Πᾶσα ἀπόδειξις πληρωμῆς δεόν νά φέρῃ τὴν ὑπογραφήν
τοῦ κ. Α. Κ. Γεράρδου, μετὰ τῆς σφραγίδος τοῦ περιοδικοῦ.

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

Ἐν Κων/πόλει, ἑτησίᾳ γρ. ἀργ. 40.—Ἐξάμηνος 25.

Ἐν ταῖς ἐπαρχίαις, » γρ. ἀργ. 50.

Ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ, » φρ. 40.

Ἐκαστον τεύχος τιμᾶται 5 γροσίων ἀργυρῶν.
